

legit eplam mentientis et attri
satione eius hñe se iactat. **Q**u
tomagis sceleris rei sūt. qui de
fendūt pseudo pphas. et men
tentes fouēt. et aliorū male i
uenta sua faciūt eē pñā. **A**udi
at itaq pseudo pphā. ielligat
sacerdos qđ p eū et tpe audire
mereat. **H**oc dicit dñs. ecce e
go visitabo sup semeiā. **H**oc
dñs loqitur. nō pphā qđ visitet
sup semeiā nehellamitē non
i remediū sed in supplicii me
tienti. nūq id qđ scriptū est. visi
tabo in vga iniquitates eorū.
et in verbis pñā eorū. **N**ec
solū sup pseudo pphetā visi
tat. sed et sup semen ei9. oēs
discipulos. quos suo errore de
cepit. **N**ō erit inq̄t vñ sedes
i medio ppli hui9. **D**ebeat de
scōy cōsiliabulo stirps pessi
ma. nec sedeāt i medio q̄scē
tiū. qui cū statibz stare in ea
nō potuit. nec audiuit illud
si stetisset in pñā mea. **Q**u
cūq dñs pfectionē virtutū
oīm finito septenario sepe p
mittat. ille nō videbit bonū
qđ sibi in pñā tpe vēdicabat.
Hoc at̄ totū fiet qđ pñā ita
tione locut9 ē aduersū dñm
vt dicat iā soluta captiuitas
pñāy. tñsuros eē in iherlm.
Quibz apls pñāat. **I**ā satū

Dime nob' regnatis. et utina
regnaretis ut et nos vobiscum
regnarem⁹. **A**me ¶ Exphat
liber qñt⁹ amētariorū sū leō
pbz. Inapit liber sexto

Polixi **Prologus**
tas voluminis iere
mie prophetat
m mpositu. ut
quauis breuit' tamen multadi
tam. Vñ et pñs sextus liber
cometariou m iemid rymis
siones mysticas continebit. qd
iudei putat et m iudaizan
tes m cosum a tñe m di esse co
plendas. Necem sub zoroba
bel pñt expletas diuine. Nos
at seqtes auctoritate aptoy
et euangelistay. et maxie apli
pauli qm pñs i sctico car
nalie repromittit m nob ee
spualie cpletu monstham.
hodieq copleu. necm iudei
et xanos vllu aliud ee recta
men nisi hoc. vñ illi nosq
credam xpm dei filiu. repm
missu. et ea que st futa sub
xpo a nob expleta. ab illo
explenda dicunt. Qui i xpm
venisse iā credam. nñ ē. vt
ea que sub xpo futa dicunt.
expleta doceam. nosq ee fi
lios abraā. de qbz scriptū ē.
Potēs est dñs de lapidibz istis

Ca. xxx.

suscipere filios abraam. Ad quod facta est repromissio. et in semine tuo benedicent oēs gentes. Quia benedictione vasa electionis in christo expleta dotes. non dixit in quantum seminibus. sed in semine quod est christus. Quia ergo frater eusebi domini nostri ihesu christi. ut eodem labore. et spiritu gratia quo aliorum prophetarum et principum sacre repromissiones interpretatus sumus. etiam huius prophete exempla hanc valeamus. Qui quantum in vobis simplex videtur et facilis. tantum maiestate sensuum profundus est. **Capitulum. xxx.**

Hoc verbum quod sanctus spiritus ostendit remissum a domino dicens. Hereditat dñs deus israel dices. Hereditabit omnia verba que locutus sum ad te in libro. Ecce enim dies venient dñs. et conuersa conuersio prophetarum mei israel et iuda ait dñs dñs et conuersa eos siue sede facia ista quam dedi patribus eorum. et possidebunt eam. Mittentibus in babilone pseudo prophetis cito populum qui cum ierichona captus fuerat veli suorum. et anima filio azur in iherusalem eadem peritante. ieremias propheta. et illud quidem futurum asseruit non in biennium ut illi metuebant. sed finitis septuaginta annis. Et scribere iubet in libro. et memo-

re tradere que dominus vettura promittat. Ex quo manifestum est. nequaquam vianum tempus esse vaticinium. sed multa post tempora heretemplenda quam israel et iuda reuersuri sunt in terram suam. et implendum illud quod ezechiel prophetavit duas virgas sibi puter copulandas. et imperatorem dauid regem. de quo scribit. et seruus meus dauid rex super eos. et pastor unus erit omnium eorum. In quid ista illa prophetia diximus. etiam in presenti loco intelligendum est. presertim eadem de eo tempore ezechiel in babilone. et ieremias in iherusalem prophetauerunt. **E**t hereditabit locutus est dominus ad israel et ad iudam quam hereditat dominus. Vere timoris. siue timoris audimimus. formido. et non est pax. Interrogate et videte si generat masculis. Et ergo vidi omnes viri manus super subos suos quasi parietis. etauerunt se sicut omnes facies in aurum. Primum tristitia annuntiatur ut per malorum magnitudinem letitia succedat. Gravior est quam sanitas. egrotatione depulsa. et dolorum magnitudo in magnitudinem veritatis gaudiorum. Quod autem dicit hoc est. Tunc erit timor. tantaque formido. ut fugata pace. bellis et sanguine omnia compleantur. et viros quoque

quoz. ppiu est coit aduſarios
 diuinitate. miliebris terror obti-
 neat. manusq; nequaq; ad ar-
 ma. ſed ad renes tenendos. oſe-
 nt qñ mlier pariens ilia. lum-
 boſq; atinent. **Un** et nictor fa-
 nes vtenē m aurugine pauo-
 re cordis vultu pallore teſtates.
Quida huc loci ſim tropologia
 ſie tēp tant. vt ponat illud
 teſtimio. a hore tuo dñe cōce-
 pim⁹ et parturim⁹ m⁹ et pepe-
 rim⁹ ſpm⁹ ſalutis tue ſerim⁹ ſr-
 terra. **Et** illud apſicū. in quo
 dicit. **M**iloli mei quos iterū
 parturio donec xps forme m
 vob. **h**uic exēplo opazant
 qd māi feſtū eſt nō ad terrore.
 ſed ad gaudiū p̄mē. at preſens
 ſcriptura vaſtat oīs iſrl et rui-
 tēpus ſigñat. **U**ex magna
 ē dies illa. nec ē ſimil⁹ ei⁹ t̄pōq;
 t̄blatiois ē iacob. et ex ipſo ſalua-
 bit. **U**dint tēpus miſe. ut m-
 ferat t̄p̄s gaudiū. **Cū** m̄q; tā-
 ta p̄ceſſerit mala. vt dolor vi-
 uoz oīm dolori parturitionis
 femie oparet. tamē t̄p̄s t̄bla-
 tionis iacob. hoc ē p̄li dei mu-
 tabit. m p̄ſpera. **Et** ex ipſo
 quoz ſaluab. ſubaudiſ t̄p̄e.
 de quo ſemō p̄ceſſerat. **i**acob
 autē duob⁹ tribus intellige.
 que nequaq; ſub zorobabel ut

nō nulli falſo putati ſed eman-
 gelica vocatione ſaluati ſūt.
Et erit in die illa ait dñs
 abui p̄terā uigil eue de collo
 tuo. et vitula illi⁹ dñrūpā. et
 nō dñabunt ampl⁹ alicui. ſ
 ſeruent ſuopabunt dñō deo ſuo.
 et dauid regi ſuo qñ ſuſcitabo eis.
Iſte eſt dauid. cui⁹ et euāgelii
 memit. datur⁹ ſe nob. vt ſmet
 more de māi iimicorū mōz li-
 berati ſuam⁹ illi. m ſatate i iuſ-
 titia corā ipſo oīb⁹ diebz n̄is.
Quomō ei⁹ p̄m⁹ adā. et ſedus
 adā ſcribunt iuxta corp⁹ ven-
 tate. ſic et dauid atq; ſaluator
 qui iuxta carnē ex dauid totū
 ea ſcā maria oſeſete q̄qd ſuit
 ex ſtirpe dauid. et habente
 originē atq; oceptū de ſpū ſcō
 et ait. cōterā em uigil de
 collo tuo. et vincta illi⁹ diſtā
 pā. nō dubiū qñ ſub typo na-
 bingodonozor de dya ſc̄nend ſit.
U ergo ne timeas ſerue
 meus iacob. ait dñs neq; pa-
 uere iſrl. **E**a ecce ego ſaluab
 ſanā de ſra longiqua. et ſemē
 tuū de ſra capſita t̄p̄s cor. **Et** re-
 uertur iacob et q̄e ſcet. et cūct⁹
 affluet bonis. et nō erit qñ for-
 midet. qm̄ tēū ego ſū ait dñs.
 vt ſalue te. **S**anā em oſumaa
 onē m cūctis gēbz m qbz diſp

si te. te ante nō faciā in doli-
 mationē. sed castigabo sū eru-
 dia te in iudicio. ut nō tibi vi-
 dearis innoxius. si et mūdās
 mūdabo te. her perikopy i
 lxx nō h̄. sed i pleniq; codicib;
 vulgate editionis sub asterisq;
 de theodotione addita ē. **H**olli-
 cetur at sermo diuin⁹ et fami-
 liaris vocat seruū suū iacob.
 et isrl'. sicut abrahā. ysaacet
 iacob. vocant seruū dei. **M**eyses
 quoq; et alij. pphete. et aplice
 paulus in p̄ncipio ep̄laꝝ suarū
 hoc titulo gloriatur. ut et dūc et
 dēc trib; id est duodecī sciāt
 se de t̄a longinq; ēē saluādas
 et soluendā captiuitatē reddē-
 dāq; patē et oī m̄ eos repledoꝝ
 h̄ndancia. **I**uē 12 qd̄ in psalmo
 dī. **F**iat pax in v̄tute tua. et ha-
 būdancia in t̄ib; tuis. **H**oc at
 eū. q̄a p̄nā d̄m p̄fuerūt. q̄n
 et gētes ad ūsaue. que eos cepe-
 runt disperibūt. et isti libera-
 bunt e gentib;. docetq; eos neq;
 qm̄ pene. sed eruditione cōha-
 ditas ut iudicarent q̄ p̄p̄n.
 nō p̄derent q̄ alieni. **Q**ui em̄
 nō credit iā iudicatq; ē. hoc est
 p̄iudicatq; i iudiciū. **Q**d at m̄-
 tulit ut nō tibi videar innoxius
 sive iuxta symachū. et mūdandū
 nō mūdabo te. vel iuxta aq̄lā.

nō te erudiero p̄ iudiciū. neq;
 innoxie faciā. hoc significat
 q̄ oīs mūdā indigeat m̄ia dei.
 et nullus q̄ uis s̄is sit seruū
 p̄gat ad iudiciū. cōt̄mouā ex
 veteri h̄esim que putat in isto
 sermulo. et ista carne mortali
 anteq; corruptiū h̄or i dūat
 i corruptionē. et mortale m̄-
 dūat i mortalitatē p̄fatiōz ēē
 i quoq;. et oēs siml iustū pos-
 se m̄plē v̄tutes. **Q**uia her
 dicit d̄s. i sanabil' fractura
tua. pessia plaga tua. nō est
qui iudicat iudiciū tuū ad al-
ligandū / curationū v̄litas
non ē tibi. **O**m̄es amatores tui
 obliu sūt tui. te nō querent.
Plaga ei nimia p̄cissi te. cas-
tigatione crudeli. sū forti. p̄p̄
m̄ltitudinē m̄q̄tatis tue dūm
f̄a sūt siue m̄ltiplicata sūt
p̄cā tua. **Q**uid clamas sup̄ cō-
 tione tua. i sanabil' est dolor
tuis. **p̄p̄** m̄ltitudinē m̄q̄tatē
 tue i p̄p̄ dūm p̄cā tua ferberet.
Quā ad speciosa m̄licie loq̄tur.
 cui sup̄ dixerat. castigabo te i
 iudicio. ut nō tibi videar in-
 noxiū. et p̄ metaphorā loq̄t
 ad iudiciū. q̄ dei iudicio pessie
 vulnata sit. et nequaq; alio
 nisi ipso qui p̄cisserat possit
 curari te sanari. **N**ō est ~~et~~ aut

qui iudicet in diuina tui. nec al-
tissio vulnerum tui. cyathus ob-
dure. quoniam te conuertis utili-
tas non est tibi. quia offendisti eum
qui verus et solus est medicus.
Omnes amatores tui obliu sunt
tui. vel sacerdotes vel principes.
aut et angelorum presidia quibus
pulsus offendens dominum vallabam
te non queret. facietis et apostolum
qui querebat credentes. et non ea que
erant credentium. **P**laga enim mi-
nima passus te: castigatione crude-
li. **A**liis amicus. alius inimicus
parit. aliter per. alius hostis. **I**-
te credit ut corrigat: iste parit
ut occidat. **D**ominus et propheta lacrima-
biliter dicit. **D**ominus ne in furore
tuo arguas me: neque in ira tua
corripas me. **H**oc autem factum est
quia propter multitudinem iniquita-
tis tue dum fecisti peccata tua. **Q**uod
sequitur. quod clamas super con-
tentione tua. insanabilis est dolor
tuus propter multitudinem iniquita-
tis tue in **lxx** non habet. videlicet
quia secundo dicit. propter multitudinem
iniquitatis tue et dura peccata tua
et qui scribebant a principio ad
diuina putauerunt. **E**t est sensus.
ut nimia te plaga pariter et
cedere castigatione crudeli fecit
multitudo iniquitatis tue. et du-
ra peccata tua que sanari non po-

terant nisi mordacissimo puluere.
et ardente miterio. et ferro acu-
tissimo quo putidas carnes et
sanabiles asputare. **E**t tamen propter
multitudinem iniquitatis tue et du-
ra peccata tua feci hoc tibi. non mea
voluntate. sed medicinae idcirco cogente.
Propterea omnes qui comederunt te de-
norabunt. et omnes hostes tui
captiuitate ducent. et qui te vas-
tant vastabunt. cunctosque preda-
tores tuos dabo in predam. **D**u-
ra enim cyathum tibi. et in vul-
neribus tuis sanabo te dicit dominus
quia delecta sine dispensatione vorau-
erunt te syon. **H**ec que non habere
querunt. **E**t sub Zerobabel her
facta agnoscamus. quoniam assyrios. hi
est inuenerunt vastauerunt babilo-
nym et chaldei. et rursus babilo-
nios et chaldeos medi persequi
ceperunt. **E**t babilon destructa est.
Tunc syon cepit habere dominum requi-
rentem. et obducta est cyathum vul-
nerum illius. et sanata est a
plagis suis. **Q**uod plenius atque p-
fectius completur in christo.

Prophetia dicit dominus. **A**te ego conue-
rtam in consolationem tabernaculum iacob. et
tentis suis captiuitatem eorum misere-
bor. **E**t edificabitur ciuitas in extello
suo. et templum iuxta ordinem suum
fundabitur. egredietur de eis laus
voxque ludentium. et multiplicabo

eos et nō minuent. Ad q̄ seq̄t.
et gl̄ificabo eos. et nō attenuabo
eos in lxx nō h̄i. Et erit inq̄t fi-
lii eius sicut a p̄ncipio. et tēnis
eius corā me p̄manebit. Et vi-
sitabo adūsū oēs q̄ tribulāt eū.
Et erit dñx eius ex eo. et p̄nceps
de medio ei⁹ p̄ducat. et appli-
cabo eū et accedet ad me. Ab ei
iste est qui applicet cor suū ut ap-
ppinquet in ait dñs. Quisq̄
q̄ in hebraico nō habet. Et erit
in ait p̄lm. et ego ero vob̄ i deū.
Quoq̄ typus p̄cessit in zoro-
bal. et esera. q̄n reūsus ē p̄ls
et cepit edificā ciuitas in excelsō
suo. tēpliq̄ obseruari religio.
et tēta que p̄ius esere volu-
mine d̄tinent. Plenus autē
atq̄ p̄fectus in dñō saluatore
apostolisq̄ rōpletū est. q̄n edi-
ficata ē ciuitas in excelsō suo.
de qua sc̄ptū est. Nō p̄t ciuitas
abscondi. que in mōte sita est.
Et templū iuxta ordinē suū.
cerimoniaq̄ fundatū. ut q̄d
quid in p̄ori p̄lo fiebat car-
nalis. in ecclia sp̄ualit̄ p̄ple-
tur. Tūc egressa ē laus sine ḡ-
uarratio. hoc em̄ significat thoda
ut oēs apli dicent. q̄n vbi p̄-
vorq̄ ludentū. nō illo lusu.
quo māducauit p̄ls et bibit.
inirexerūt iude. sed eo quo co-

ra archa dñi lusit dauid. et mlti-
 plicati sūt et nō imminutū tota
 orbis credet in dñm saluatōrē. et
 gl̄orificati sūt. ut implet̄ quod
 scriptū est. Gloriosa dicta sūt de
te ciuitas dei. Fraternit̄ filij ei⁹
hoc ē apli. sicut fuerat a p̄ncipio
abrahā ysaac et iacob. p̄ma-
pes ḡnis isrl̄it̄a. Tūc visitauit
dñs aduersū oēs q̄ tribulant̄
p̄lm dei. ad īsarias videlicet
p̄tates. et sunt dñx eius ex eo.
haut dubiū q̄n dñs et saluator
fm̄ carnē ex genē isrl̄. et p̄m-
reps de medio ei⁹ p̄ductus est.
applicauit eū p̄ ad s̄. et accē-
sit ad eū. ut dicit filius. Ego in
p̄rē. et p̄rē in me. Et nullus p̄t sic
suū cor applicare dñō aut filius
p̄rē eē iunctus. Ad q̄ dicit in x̄
lxx et eritis in p̄lm. et ego ero
vob̄ in deū. cerimonia op̄e p̄pleti
ex parte in isrl̄. et ex toto i gen-
tiā mltitudine. Et turbo
dñm furor egressiens. procella
ruens in capite ip̄iorū d̄q̄scet.
Nō auertat irā indignatiōis dñs.
donec fanat et rōpleat cogita-
tiōē cordis sui. In nouissimo
diey itelligetis ea. Turbo fu-
roris dñi. et procella rues atq̄ tē-
pestas req̄scet in capite eorū.
vel deonū. vel eorū q̄ dei filii
blasphemarūt. Et nō auertet

ira indignationis sue. donec san-
at et cōpleat cogitationē cordis
sui. et emendet extitum. **I**stū et
penitus delatur. Quomodo autē
artifex nō pōt intelligi nisi ope
cōpleto. nec medicine industria
nisi postq̄ fuerit sanitas conse-
cuta. ita cū cūersio fuit istū.
et pōris p̄li abiectio. tūc intel-
ligent credētes q̄ repulsio iu-
deoru mē salus occasio sit.

In tpe illo dicitur **Ca 31**
at dñs ero dñs vniuersis
cognationibz isrl'. sūl generi isrl'.
et ipi erūt mī mī p̄lm. Nisi cogi-
tatio dñi fuerit cōpleta. et furor
eius requiuit. sup̄ ip̄iōy imput.
vniuersitatis dñs cognationibz
isrl' eē dñs nō potit. hoc at dicit
reliq̄ie q̄ salus fr̄e sū. **E**t si oppo-
nit nob̄ ita qd̄ dictū est. ero dñs gēni
isrl' sū vniuersis cognationibz isrl'.
assumam' exemplū. Si filij es-
setis abraā. facētis opa p̄ia
p̄is v̄ri. **E**t ap̄ls scribit. **V**ide-
te isrl' nūc carnē. ex quo docet
eē aluū isrl' iuxta sp̄m. Ille est
isrl' igni. qui mēte reuertit deū. si-
ue rectissim' dñm est. et hōremo-
di israhel erat populus dei.

Hec dicit dñs. iueit grāz mī
deserto p̄ls q̄ remiserat gla-
dio vadet ad requiē suā isrl'.
lxv. sic dicit dñs. iuem calidū i

deserto cū hīs q̄ pierat gla-
dio. **I**te et nolite mētia isrl'.
Pidicibile m̄ hoc loco latini co-
dices abiguitate greci verbi.
pro calido lūpnos mēpretati
sūt. **E**terū em̄ **thermō** vtrq̄
significat. qd̄ et ip̄m nō habet
m̄ hebreo. **E**st ēi sc̄ptū
qd̄ aq̄la. symachus. et theo-
dorio. **Charin** hoc ē grāciā mē-
ptati sū. **P**oli septuaginta po-
suerat calidū. putantes vltiāz
litterā an eē. **S**i ē legam'
p̄ ltrāz grā dicit. si per
calor mēpretat. **E**st at sensu
iuxta hebraicū. **P**ls iudeoy
qui romano remiserat gladio.
vel certe nūc furoris dñi potu-
erit euitare iueit grāciā mē-
deserto gentiū. vt m̄t' turbas na-
tionū mēcālia saluet'. **V**n' va-
dat et iueiat requiē suā isrl'.
quā semp sp̄auerat. quā et
ap̄har' p̄miserat vaticinio.
Porro iuxta **lxv** hermetelli-
gētia est. **P**ns iueit calidos
atq̄ vniuersos ap̄los et sonos
eoy m̄ deserto gentiū. m̄ eos
qui infidelitate sua m̄fecti fi-
erāt. nec hebāt calorē vite. **I**n
p̄apit' angelis et hīs qui m̄
m̄silo dei sūt. ne dñes m̄terfi-
ciant. ne isrl' penitus deleat'.
Vitā imp̄ eis. ite et nolite mē

fiat isrl. hinc aliq qui iuuat. sit
 qui calcant ardore fidei. sint q
 frigoris i fidelitatis et mortis ef
 fugiant quos dñs inuolat in de
 serito. Longe dñs apparuit in
sil ei. et in caritate ppetua dilex
te. ideo attraxi te miserias. fur
siq edificabo te. et edificabere
vgo isrl. Adhuc ornabis tupa
me tuas. si assumas tupa tu
a. et egredieris in choro luden
ti. Adhuc platabis vineas in
mōtibz samarie. plātate plā
tana. et vndemiate. Int em
dies i qua clamauit custodes
i monte effraim. surgite et asce
dam' in syon. ad dñm deū nr̄m.
Quā offendat isrl' dñm et exeat.
nō hēm' regē nisi cesarē. Et
venite et iterificam' eū. et mād
erit hēditas. et longe recesser
unt a deo. Postea dñs post mū
tū tpi apparuit ei. nō tpe zo
robabel. sed tpe postq rursū
capti sūt. Et i caritate ppetua
dilexit eū. que nullo sine delecti.
Et attraxit eū miserias. Neq
q em merito. si clemētia sal
uata est. Rursūq ait. Edifica
bo te. et edificabis vgo israhel.
Hoc ppe i telligam' in etiā.
Delirāt em qui aureā atq gē
mātā suspiciāt iherlm. suā aua
ritiā i misitio vrbis dñi pferā

tes. Adhuc ornabis tupa me
tuas ut canas dñm in ecclesijs.
om i te malon opex carne co
supta. Et egredieris in choro
ludentiū in gemitu turbis.
Platabis vineas in mōtibz sa
marie. nequaquā i vallibz. et
hūilibz locis. sed in mōtibz sama
rie. q post captitātē tpi isrl' ab
alienigenis possessi sunt. Qui
bz dicit. plātate plātane. et
vndemiate. Tūc fuit dies dñi
i qua clamauerūt custodes. a
postoli videl' et aplia vni. in
mōte samarie. et i mōte ephraim
qz alterz custodiā. alterz vber
tātē sonat. Quid vō dicunt
custodes samarie. vmo quid
clamāt i monte effraim. Sur
gite qui iacetis. hūilia relinq
te. victiāz hostias spernite. sa
cificati dñm sps attribulati.
Ascendam' in syon. hoc ē in eccle
sia vbi ē spēculatio et intuitq
dei. Sūq fuerim' in syon vmo
ascenderim' parit' ad eā. asce
dem' ad dñm deū nr̄m. quia
her dicit dñs. Frustrate i leticia
iacob. et hpmite conf caput gē
ni. psonate. canite. et dicate.
saluū fac dñs plm tuū reliq
as isrl. Significant nō totius
isrl' saluat. sed reliquie isrl'.
significat dñs atq dicite. Alma

te in leticia qui esus de iacob
et hūmilitate ad caput gētiū cūcta
~~genētia~~ referētes. **Q**uā cūda
quiddā. v̄sa ē in caput. p̄sona
te et camite. et dicit. **Q**uā ē illd̄ qd̄
iubent dīre. **S**alutē fac p̄lm̄
tūi dōmīe. **Q**uē p̄lm̄. **U**t q̄
reliq̄as isrl̄. que scdm̄ electiōez
salue sūt. **D**e quibz et pau
lus assumēs testimoniū p̄sare
loq̄tur. **I**nsi dñs sabaōth reli
quisset nob̄ semē. sicut sōdōma
facti eēm̄. et sicut gomōria si
miles fuissēm̄. **E**cce ego ad
ducā eos de t̄ra aq̄lōm̄. et rō
gregabo eos ab extremis t̄re.
Quāq̄ seq̄tur. in sollempnitate
phase et gnabit filios mltos.
in hebraico nō habet. s̄ il̄ x̄
tm̄ legit. **P**ro quo apd̄ hebre
os sc̄ptū est. **I**nt̄ quos erūt ce
cus et claudus. et pregnans
parēs siml̄. eccl̄ia magna re
tentiū huc. **C**ōgregant̄ reliq̄e
p̄li isrl̄ p̄ ap̄los atq̄ ap̄licos
viros. de q̄bz sup̄ legim̄. clama
būt custodes ī monte. et quibz
p̄cipit p̄sonate et camite et di
cite. ut salue fiāt reliq̄e isrl̄.
Ip̄se q̄ dñs pollicet̄ se rediitū
rū eos de t̄ra aq̄lōm̄ q̄ est ven
tus durissim̄. nō ē at̄ dexter vo
cat̄. **D**e incredulitate. de frigore
dñice raritatis. et cōgregare eos

ab extremis t̄re. nō in alio t̄pe
sed in sollempnitate ~~phase~~ pasce
hoc ē s̄m̄s dñice passiōis q̄ndo
quasi fixus ē dñs. īpletūq̄ illd̄
qd̄ ip̄se in euāgelio rep̄misit.
In exaltatōe fuero a t̄ra om̄ia
trahā ad me. **T**ūc gnāuit po
pulū multū. ut illd̄ implet̄
ysaie. q̄a nata ē gens isrl̄. **I**n
eū die t̄m̄ilia. ^{alio} et q̄nq̄ mili
a credidēre hōm̄. **Q**uāq̄ in he
braico scribz. m̄t̄ quos erūt ce
cus et claudus et pregnans. et
pariens fil̄. eccl̄ia magna re
tentiū huc. q̄m̄q̄ et iuxta
litterā īpletū sit q̄ ten vider
rūt. claudi ambulauerūt. et
tamē melius iux̄ anagogen
intelligi p̄t. q̄ qui p̄us cene
rant p̄fidia. postea credidē
saluatori. **E**t qui claudi q̄bz
q̄ndā loq̄bat̄ helias. vsq̄q̄
claudicantis utroq̄ p̄ste pos
tea viderūt. et p̄p̄s qui sedē
bat in tenebris q̄ t̄bra mort̄
magnum lūmē aspexerūt. clau
diq̄ curuerūt. et pregnans p̄
pit filios. eccl̄ia magna reue
tentiū ad fidē. **I**udei putant
hoc eē cōpletū q̄m̄ sub esdra p̄
diē pasche regressi sūt de bā
lone ut reuerterent̄ iherl̄m̄. **I**n
quo t̄pus fuit et nō veritas
Neq̄ em̄ in illo t̄pe om̄ia

que legimus et lectum sumus finis
se completa poterunt approbare.

In fletu veniet sine egredi
ent. et in misericordia reducat e
os. et adducat eos per torren
tes. aqua in via recta. et non in
pinget sui non erubuit in eo. quia
fuit sicut israel per. et effraim primo
genitus meus est. Si iuxta hebrei
cum legerimus. in fletu veniet. hoc
enim indicat iacob dicens quod me
dum et in misericordia gaudium fletus in di
nit fit. iuxta illud lacrimos gaudi
dio. **P**ropterea iuxta lxx. qui
dixerunt. in fletu egredientes
et in misericordia sine consolatione re
ducant eos. illius sensum ponemus.
quia et in psalmis dicit. **F**untes
ibat et flebant misericordes scilicet
sua. venientes autem veniet in
exultatione. portantes manpu
los suos. **N**everunt enim quoniam cap
tivi ducti sunt. et consolatione
maxima receperunt. quoniam misericordia
domini sunt reducti. **E**t adduxit be
os dominus per aplos et aplos vi
ros. plenos a. p. et largissimi
fluminis iura recte videlicet fi
dei. non in perfidia iudeorum. **E**t non
maius in pingent in ea. quia ceteri ce
ssaverunt. **I**n quibus quoniam dictum est
Intra effraim non habetis pacem.
hoc vero quod dicitur. quia videmus per

tatum vestrum manet. **P**ossimus
magis recte et christum intelligere. **I**n quo
quicumque adulavit non impiget.
Factus sum autem israel per. quia reductus
est. et effraim primogenitus meus est.
ubi enim quondam habundavit
pacem sibi habundavit gratia. **E**ffraim
autem in typo esse populi de gentibus
agregati scriptura testatur. **F**uit
enim postior filius ioseph. et sur
ripuit primogenita manasse. quia
natura primogenitus erat. **S**ed in
misericordia crucis deus satis mani
bus. qui stabat ad sinistram iacob.
dextere manus eius suscepit
benedictionem. et qui steterat ad
dexteram. sinistram benedicens in scilicet
reductus est gradu. **E**t quomodo
Iacob esau. sic effraim manasset
puit primogenita. **D**icitur et plus de
tribuum vocatus est effraim.
quia ieroboam filius naboth ex
hactribu regnum per me obtinuit
in samaria. **A**udite verbum
domini gentes. et annunciate in insul
que perit et dicitur. **Q**ui disp
sit israel agregabit eum. et custodi
et eum sicut pastor gregem suum. quia
redemit dominus iacob. et liberavit
de manu potentioris sine foras
ne. **E**t veniet et laudabit in
Amonit syon. et confluet ad bonum
domini super flumem et viderit oleo.

et feni pecorū et armetorū. citā
mā corū qī ortus rriguo. sū
quasi lignū fructifex. et ultra
nō esuriēt. **I**ūc letabi vgo m
choro. siue vgmēs et iuuenēs
at senēs siml. **E**t dicit luctū
corū m gaudiū. et cōsolabor eō
et lenificabo a dolore suo. **E**t iē
briabo animā sacerdotū. p m
guedme. sū filiorū leui. q pū
mā bonis meis adimplebi ait dō.
Pspiciat vocatio gennū demō
strat. **I**uente scptura. audite
vbi dī gētes et annūciatē i
m filiis q pūl sūt. et dicit
dō annūciat m filiis q pūl
sūt. **E**t dōne qui dispisit
rael ipse cōgregabit eū. **N**eq
qm ergo vt dispgerent potē
ae fuit adūsarioz. sed dī vo
iūtiōis. **E**t tu rodiet eū sicut
pastor gregē suū. pastor ē bo
nus poit amā suā p oibz
suis. **E**t redemit dōs iacob.
pno sanguis suū. et libauit eū
de māu potētiois siue fornoz.
Pqd ostēdunt foriores adū
sarie pūtes. natō fragilitat
huāne. **E**t qhtū m vtriq vi
rū est. illas foriores eē natō.
sed nos foriores fide. si tamē
mēam libāu ab eo. qui potest
alligare forte. et domū ei di
ripe. **E**t veniet mqt haurit du
bū qm libāu de māu potētū

et laudabat libatore suū m mōte
syon hoc est mentia. **E**t cōfluent
ad bona dī rex oīm hūdāciā.
que nō m frugibz et cibis carnis
istius. sed m vātiā varietate se
titur. **S**up frinnēto mqt et vmo
et oleo. de quo cōfiat pame dī
et sanguis eius impletur typus.
et bndictio sctificatiōis ostendit.
dicte scptura. **V**xit te dōs dōtū
oleo leticie pre a sortibz tuis. **E**t
tu pecorū qui m cūtia simplices.
et armetorū que cor nūta sūt et
adūsarios vchāt. **E**tāt saam
bndictiones has nequaq ad cor
pus. sed ad amā ptmē scqur.
Entz aīā corū qī ortus rriguo
siue quasi lignū fructifex. quod
plantatū est secus decursū aqū.
et p adūsus delicatū. **E**t ultra
ait nō esuriēt. nequaq ea esu
rie de qua scptū est. **H**ū qui esu
riūt et sicūt iusticiā. sed ea que
saturitate mutat. et rex oīm ex
cludit penuriā. **I**ūc letabi v
go m choro. de qua scribit aplo.
despondi cū vos vni vno vngi
nē castā exhibē xpō. **E**t iuuenēs.
ad quos loqur iohēs. **S**cribo vo
bis iuuenēs. qm viciastis malig
niā. **E**t senēs. ad quos idē mlti
co sermone testat. **S**cribo vobis
pēs. qm agnouistis eū qui ab i
rao est. **E**t dicit mqt luctū corū
m gaudiū. ut quos fruerat cur

leti faret resurrectio. Et consolabor
eos. et leti fiamus a dolore suo.
Iux illud qd dñs loquitur. bñ lu
gētes. qm ipsi consolabūt. Et m
ebriabo animā sacerdotū. qui
habent sciāz dei. de quoz ore m
trogant legē dñi qui credūt m
eū. ad quē ppheta camit. Tu es
sacerdos metui. fm ordmē mel
chisedech. **Ad** autē scaturit iux
lxx. filioz leui m hobzaico nō hī.
Et pspiciū est nequaquā hīc dia
de hīs sacerdotibz qui sūt filij leui.
sed de hīs quoz typū precessit
melchisedech. Ebrietatē at sacer
dotū et m aplis pprobat. qñd
feruebant fide et multo plē di
cebant. **Uñ** et locus in quo op
hensus ē dñs vocat gethsema
m. qd m lingua nrā vallē pū
guedinis sonat. **Iux** sacerdotes
pignes fuerūt doctriā dñi. et ine
briati m cōuiuio ioseph dixerūt.
calix tuus iebrians qd pday.
tūc erit et hoc qd nē dñs polla
retur. et ppls mīs homīs meis ad
īplebit. **Que** oīa nē ex parte tri
buunt. tūc at dabunt ī pleno
gaudio. qñ viderim facie ad fa
cie. et corpus hūilitatis nrē fuit
resurrectiois glā mutatum.

Indiat dñs. **Vox** m excelso
audita ē. **Fletus** et luctus. **lame**
tatiois. **rachel** plorans filios

suos. et noluit solari sup fi
lios suis. qd nō sūt. **lxx.** **I**ndiat
dñs. **Vox** m tama audita ē. **lame**
tatio fletus. et luctus. **rachel** plo
ratis filios suos. et noluit qdē
qd nō sūt. **Rec** iuxta hebraicā
nec iux lxx matheus sup sic
testimū. **legm** m eo post de
scensione nēqz ī sanctū. **Tūc** m
pletū est qd dictū est p ieremiā
pphetā dicentē. **Vox** m tama
audita est ploratus et ululatus
mītus. **rachel** ploras filios su
os. et noluit solari. qd nō sūt.
Ex quo pspiciū est euāgelis
tas et aplos nequaquā ex he
breo mēptationē alitū seru
tos. sed qī hebreus ex hebreis.
qd legebat hebraice suos smoi
bz expressisse. **Rachel** mater io
seph cū vēiret bethleem pbito
partus dolore correpta. peperit
filium. **Que** obstetrix. qz moriebat
parens vocauit benom. hoc ē
filius doloris mei. **p**z at iacob
mutauit vocabulū. et appellauit
cū bēiamin. hoc est filius dex
tere. **Querit** itaqz quomō ma
theus euāgelista testimū pphē
ad īterfessionē trāstulerit par
uuloz. cū pspiciat de dētrē tri
bubz scptū sit. qñ pphēps fuit
effraym. et effraym nequaquā
sit m tribu effraym s m tribu

huda. **I**psa est em et bethleem
dyopn mos unde et noia vti
q cōpōdāt. **B**ethleem vocat
dom⁹ panis. effrata. **karpophora.**
quā nos vbertatē possūg dicē.
Quā igit rachel m effrata hoc ē
m bethleem cōdita ē. sicut sc̄p
tura sc̄a. et titul⁹ seplchri eius
hodieq testat^r. flere dī pueros
qui iuxta se et m suis regiōibz
tr̄fecti sūt. **Q**uidā iudeorū
hūc locū sic īterptant^r. q cap
ta iherlm sub vespasiano p hāt
viā gazan et alexandriā ī fi
mita milia captiuorū romā
directa sūt. **A**lī vō q vltima
captiuitate sub adriano. qn
et vrbs subuersa est ierusalē
īnumērabilis p̄ls diuise etat^r
et vtusq sexus īmercato tere
bmthi venūdāt^r sit. **E**t id dō
excrabile ēē iudis. merca tū
celeberrimū vifere. **I**pcāt illi
qd volūt. nos recte testōniū
sup̄fisse dicem⁹ euāgelistā ma
thēi. pro loco ī quo rachel con
dita est. et vicinay m circuitu
villay filios qī suos fleuerit.

Rec dicit dñs. **R**estit vox
tua a ploratu. et oſti tui a la
cimis. qz ē merces operatio
dicit dñs. **E**t reuertent^r de terra
tīmīa sue tīmīorū. et cū spes

**nouissis tuis ait dñs. Et reuer
tent^r filij ad tēminos suos. Hoc
iux⁹ līaz nēdū firm est. **N**eq em
decē tribz que m ciuitatibz medox
orulant atq p̄sax reūsos m ter
rā iudeā legim⁹. **H**z iuxta spm
m passione dñi cōpletū est. ihuc
uſq cōplet^r. qn de toto orbe sal
uat^r iſrl. et rachel dī. quiesce
vox tua a ploratu. et oſti tua
lacrimis. **E**t est sensus. plora
re desiste. **P**ora em opa tua.
reſperit dñs. **E**t reuertent^r filij
tui. de tīmīa tīmīa. nec presena
dolore teneatis. **E**st em spes ī
nouissis tuis ait dñs. et reu
tent^r filij tui ad tēminos suos.
quos habuerūt p̄res eorū abra
hā ysaac et iacob. **M**eh⁹ at
de paruulis ītelligim⁹ q merce
dē habeant effusi pro xpo s̄a
gūis. et pro tra herodis tīmīa
teneāt regnū celoz. et reūsū
sūt m sedē pristīnā. quando
pro corpe hūilitatis corp⁹ re
ceperūt glorioſi. **I**sta ē spes
nouissia. qn iusta fulgebūt qī
sol. **E**t m̄fantes qndā p̄uili.
atq lactātes absq etatū m̄re
mēto et iūris ac labore corpo
reo reſurgāt ī vīz p̄fectū. ī mē
surā plenitudinis cr̄sti.**

Audiens audiui effraym

XXX.

A iustificanti me

transmigrante. sive lametante.
Castigasti me. et eruditus sum sicut
iuuenculus in domitu. sicut vitulus
et non didici. Conuertere me et con-
uertar. quia tu domine deus meus. Postquam
enim conuertisti me. sicut caprus sum. egi
peccata. et postquam cognoui sicut ostē-
disti mihi. posui femur meum. sive
gemui. Confusus sum et erubui. sicut
ex diebus filioris. quoniam sustinui ob-
probrium adolescentie mee. loquitur deus
 qui effraim dicente audiebat. et
 lametante. Nulli autem dubium
 quin deus tribus significet. quibus
 primus impauit roborem filius
 nabath. Qui et vitulos au-
 tem fecit in dan et bethel. ve-
 hoc ipse errore seductus. deum
 isidolere et adorare desistit.
 Castigasti me inquit et castigo-
 tus sum. His cor reprobatio perficitur
salute. que ad presentem videtur esse
 tristitia. sed postea fructus affert
 pacificos. Quod autem quasi iuue-
nilis in domitu sicut vitulus. et
 non didici. hoc significat. quod in
 to labore atque verberibus erudi-
 tus sit ut ad penitentiam conuer-
 teretur. et non profecerit. Conuer-
 te inquit me et conuertar. Ergo et ipse
 sicut qui agimus penitentiam non dei
 tantum auxilio imple non possus
 Postquam enim conuerteris me. et ad
 te conuersus fuero. tunc agnoscat quod
 tu domine deus meus es. et nequaquam

errores mei atque peccata. Et po-
 quoniam conuertisti me egi penitentiam.
 Vide quoniam tu sit auxilium dei. et quod
 fragilis humana conditio. ut hoc
 ipsum quod agimus penitentiam. non dominus a-
 tea nos conuerterit nequaquam im-
 pleamur valeamus. Et postquam ait
 ostendisti michi vel ipsam peni-
 tentiam. vel tui notitiam. sicut cog-
 noui te posui femur meum. quod
 dolentis et plangens. et super
 rore pristino plorantis indicium
 est. ut femur manu percussat.
 et stultum se ante fuisse fateatur.
 Confusus sum inquit et erubui. si-
 ne ex die confusione. Quia enim tempus
non est confusione me. si recordemur
 antiqua peccata. et omnique
 male egi in rapiamus memoriam.
 Quod quod dixere lxx. et ostendit
 significat quod postquam ingemuit.
 et sua delicta cognouit tunc in
 tantum perfectum venerit ut etiam a-
 liis ignoratibus deum ostenderit.
 Iuxta id quod et dauid penitens
 loquitur. Dorebo mihi vias tu-
 as. et ipsum ad te conuertent. Quia
sustinui obprobrium adolescentie
mee. Penitentia ignorantia pec-
casse se dicit. ut facilius veniam
veniam sequitur. Iuxta illud quod
 et dauid canit. Delicta iuuentu-
 tis mee et ignorantie mee ne me-
 mineris. Quia et in sequentibus de-
parauit cum vocat et delinquit af-

fluente. **H**oc autem dicitur propter diu-
nitatem magnitudinem. et de fertilitate.
que efficitur in huiusmodi **habue-**
luxuriam. **E**t filius honorabi-
lis sui dilectus in effraim. si pu-
er delicatus ex quo locutus sum de eo
sive verba mea in eo adhuc tor-
tor eius. idcirco turbata sunt viscera
mea super eo. **M**iserans miserabor
autem dominus. **P**ropterea age te effraim
et dicens. in principio erudisti me.
et erudisti suum quod iuuentis idcirco
mitis. et in fine quoniam sustinui
obprobrium adolescentie mee. res-
pondit dominus. et plena ad se me-
te conuersum tali sustentat omnia. **F**ilius
dilectus in effraim. quem
in tantum dilexi ab initio ut su-
perferre manasse. **F**ilius honora-
bilis qui contra naturam ordinis pro-
mo gemiti honorem domini digna-
tione suscepit. **P**uer delicatus
de quo scribit dominus. **F**ilius effraim.
intendentes et mittentes arcum. quasi
fuit in die belli. contra quem et ad
quem totus osce liber est. **Q**ui bene
dixit iacob. **D**elicias autem in hoc
loco iuxta illud accipiamus quod in
psalmo dicitur. **D**electare in domino. et
dabit tibi petitiones cordis cor-
dis tui. pro quo in greco. et in hebre-
o **habere** habetur delicias affluere
est. **O**mnis et paradysus in eden de-
licatissimus paradysus appellatur. **Q**uia
magis fuerit verba mea in eo. **I**tor-

ad hunc
datione meorum ero eius. **N**on
ne putaret gratuita benedictione
et ex indulgentia potius largito-
ris quam merito eius in quem conse-
rebat esse collata. ideo autem re-
dabor eius. **q**uia verba mea fuerunt in
eo. non in ore eius. non in labiis
sed in immo cordis affectu. propter
quam causam turbata sunt viscera
mea super eo. **Q**ui loquitur et per
osce. **Q**uid tibi effraim. **Q**uid
tibi faciam istud. **Q**uasi ad amam
et seborum. **p**onam te
conuersum est tor meus.
in me. et turbata sunt viscera mea.
Non faciam furorē ire mee. et non
dispergam effraim. **M**iserans mi-
serabor eius ait dominus. **F**uerunt quidem
sermones mei in eo. et omnia man-
data mea audivit super seipsum ait
et in suo corde seruauit. sed tamen
miserans miserabor eius. ut os-
tendat omnem hominem iustitiam dei
gere et misericordia dei.

Statue tibi specula. pone
bi amaritudines. dirige cor tuum
in viam rectam in qua ambulasti. **R**e-
uertere virgo ista. reuertere matri-
tes tuas istas. **V**sq; quo delin-
quisti dissolueris filia vaga. **Q**uia rea
uit dominus novum super terram semina-
tum dabit virum. **I**xx. **S**tatue
tibi speculatores. fac penam da-
torum tuorum in humeros. **V**iam in qua
ambulasti. **R**euertere virgo ista.

ambulasti. reuētere in ciuitates
tuas ligens. **vsq** quo dūteris
filia **desponsata.** **Qm̄** creauit
te dñs salutē in plātibus no-
uā. in salute tua circūbunt
homīes. **Vbi** nos dixim^{us} **vsq**
quo delictū dissolueris. syma-
chus posuit. **vsq** quo dūmer-
geris in profundū. **P**er trāq̄ aut
editionē ex toto posui. ut capit-
ulū obscurissimū. et ecclie cōti-
nēs sacmēta a lxx sūq̄ aliis
in ist pphētā interpretat^{ur} et aug^{ustinus}
notat aut omīssū ostendere.
verbi hebraicū vel
in speculatores vel in speculā-
vertit ut a. i. la et symachus in-
pretati sūt. **Vñ** minor. q̄ sibi vo-
luerit vulgata editio. ut pro-
fomū hoc ē speculatoribz sūo
ponet. turbaretq̄ lectoris i^{ntel}-
ligentiā. q̄ putaret post effray
ad syon et ad tribū iuda repē-
te dei factū esse sermōē. cum
petua orō sit ad effraym. cui
et supra locut^{us} ē. **Audiens** au-
ditiū effraym siue puer delicat^{us}
fui et nūc loq̄tur. **Statue** tibi
speculā siue speculatores. qui
tibi pñūent aduenire tantū
vq̄ omī felicitatē. **Qd̄** q̄ seq̄t^{ur}.
amaritudines. que hebraice di-
cunt^{ur}. **pro** q̄bz syma-
chus interpretat^{ur} est trāsmuta-
tiones. hoc indicat q̄ flere de-

beat. vel antiqua pñā v^{el} gau-
dij magnitudinē et totā ad deum
mente cōuerti. et ponē siue dñi
gē mēte cor suū in viā in qua
pfecta ē. **I**nde em̄ illā esse redi-
turā. **Qd̄** q̄ p hoc dixere lxx.
da cor tuū in humeros / rōtē pla-
re portan tui. **sedet** capitate
reducenā. qd̄ p saluoplen^{us}
exsequitur. in camelis et cūbz
ac bastermīs eos afferēs redu-
cendos. **Reuertere** inq̄t virgo
isrl. reuētere in ciuitates tuas
quas captiuis deseruisti. **vsq**
quo negligētia dissolueris
et pñido erroreda habebis.
Respicite quid dicitur^{us} fū. et **unde**
tibi tāta dñtudo spanda sit
diligent^{er} attende. **Audi** qd̄
nūq̄ ante cognouerās nouā
re. creauit dñs sup terrā. abs-
q̄ vni semīe. absq̄ villo coi-
tu atq̄ rōceptu femīa circū-
dabit vniū. gremio vtel^{is} sui.
Qui iuxta iacmēta quidē e-
tatis p vagit^{us} et i fāntiā pfi-
cere videbit sapiā et etate. s̄
pfectus vñ i ventre femineo
solitis mētibz et tētibz. **Vñ** et
symachus et aquila iux nos-
trā editionē interpretati sunt.
Quid sibi aē in loco hoc. volu-
erit editio vulgata posse dñe
et sensū aliq̄ repñe. nisi de

illd significat qd cognoscere
debeat opibz iuge siue
humeros

Creavit dñs

in salute

verbis dei humano sensu argumē-
tari eēt sacilegū. Theodoro no at
et nre vulgate editionis sen-
tentiā interpretatū ē salute nouā.

annubūt hō singlāre p plālū ^{ponēs}

Similq hoc nōndū q nati-
tas saluatoris atq pceptus dei
creatio nūmpe tur.

ut dñs dñs ex exercitū dñs isrl.

Adhuc dicit vbi istud in tm

iuda. et in vrbibz eius nūc

terro captiuitate eorū. bñdicat

tibi dñs pulchritudo iusticie.

mōs scilicet. et habitabit in eoru

das. et oñes ciuitate eius

sūt agricolę. et minātes gregē.

Itē. Sic dicit dñs vbi dñs

isrl. Adhuc dicit. smone istū

in tm iuda. et in vrbibz eius.

quādo redūxerō hī smigratiōz

eorū. bñdicō dñs sup iusticię

montē scilicet eius. et qui ha-

bitāt in tm iudea. et in om̄

ciuitate eorū. nūc agricolę. et

elevabit in grege. Iuxta he-

braicū māifestū est q in redi-

tu isrl et in terrā suā captiui-

tate diuersa habitet ab eis iu-

da. et dicat eis p singla bēn-

dicat tibi dñs qui est vere pl-

chritudo iusticie. et mōs scilicet iq

qui habitauit nllas timebit isrl

diab. et habitabit absq miq

tate iudas in ciuitatibz suis.

Fructus agricole et pecorū mlti-

tudo. Ad ex parte videt s

zorobabel et esdra opletū. ple-

tudo at vaticiniū ad xpi tpa

refert. vel in pmo aduentu.

qn spūalit̄ hec fca sūt. Vel in

scdō vniūsa oplenē iux nos

tuos spūalit̄ iudeos. et mōs

iudaizantes carnalit̄. Porro

iux lex hic sensus ē. Adhuc s-

mo iste dicit in tm iuda et in

ciuitatibz eius qn dūtero cap-

tuitate eorū. Ad dicit. bñdicō

dñs sup iusticię montē scilicet eius.

none q iusticie et fāidīs non

mereat ampe ^{montē} nllus cā-

lius n saluator. Ceterū stultū

est irōnabilē et i sensibilem

montē. errore iudaico iusticię

et scilicet arde. Ipse est de quo in

oscp̄tibz scribz. et i om̄ ^{ciuitate} eius

pbāudit saluatoris eū agricola

la nō dubiū qn deū sificet.

De quo in euāgelio scptū ē. E-

go sum vitis. vos palmitē.

pī mōs agricola ē. Vñ et apls

loq̄tur. Dei agricultura. dei ed-

ficatio estis. Ad q sequitur. et

elevabit in grege. hoc ostendit

q in singulis gregibz iusticię et

scilicet et agricola nre elenēt. et i

seruus suus atq credētibz ad ex-

celsa o scendat. Quia me-

bra. aiaz lassā. siue qz iebna

bo

in oem aiaz sitiente. et dñe esu-
 riente saturam sine repleui. Id
expgefatus su et vidi. et sopn9
meus dulcis m. Mutatio pso-
 nay obscura fuit itelligencia
 pphaz. Dixerat dñs. adhuc di-
 ret verbu istud in fin iuda et in
 verbis eiy. cu dixeret in pphate
 eoy. Id autē dicent. Haut du-
 bu. qm hoc qd seqtur. bndicat
 tibi dñs pulchritudo iusticie. mōs
 scus. 2c. Rursus illis hoc dicen-
 tibus. rñdit dñs. qd iebriam ani-
 mā lassā sine sitiente. et omēz
 aiaz esuriente saturam. Illos
 ista dicente respondit ppls qd de
 captiuitate venerat. ideo exp-
 gefactus su. et vidi. et sopn9
 meus dulcis m. Quia dñs iebri-
 at aiaz lassā su sitiente. et dicit
 in euāgelio. Et sitit veiat ad
 me et bibat. et qui credit in me
 sicut dicit scriptum. flumē de ven-
 tre eius fluent aque viue. et o-
 nē aiaz esuriente sariat atq sit-
 ente. De qua siti et esurie idē i
 euāge. 2c testat. Hic qui esuriūt
 et sitiūt iusticiā: qm npi satum-
 hūnt. Nondū qd qd ebrietas i hor-
 loco in bonā partē ponat. de q
 et i cāticō dī. Comedite amia i
 iebriam hūm. Quia ebrietate
 et ioseph iebriat9 ē cū frīb9 suis
 i meridie. Iebriati at atq satu-

tati hūm qui lassī fuerāt. atq esu-
 rierāt agūt grās respondētes. Et
 pgefactus su. et vidi. dñm sali-
 cet sustitante. atq dicente. Ige
 qui dormis. et eleuare a mortuis.
 et illuīabit te xps. Et sopn9 māt
 me9 dulcis fuit m. vt imitaret
 dñm mei vba dicētis. Ego dor-
 miui et soporatus su. et resurrexi.
 qm dñs suscepit me. Autē di-
 es veniet dicit dñs. et seminabo
 domū isrl' et domū iuda semē
 hōim et semē iumentoy. Et sicut
 vigilaui sup eos vt euellere. et
 demolirer. et dissipare. et disp-
 dere. et affligere: sic vigilabo
 sup eos vt edificet et plantet ait
 dñs. In diebz illis nō dicit vltim
 pñes comederūt vūā acerbā. 7 dē-
 tes filioy obstupuerūt. sed vnus
 qsq i iniquitate sua moriet. Quo
 hō qui comedit vūā acerbā: ob-
 stupescet dētes eiy. Domū et do-
 mū. id ē domū isrl' domū iuda.
 i lxx nō hī. s. isrl' et iuda. vt sit
 et semē isrl' et iuda. Id qd intulit
 semē hōim et seie iumentoy ad
 iohales et si plices refre debem?
Et sic in pñapio semē dñm ē ad
 eū. Ette dñm te hodie si gētes.
 et sup regna. vt euellas 7 destrās
 et dissipās. et dissipēs. 7 edifies
 et plantes. et vigilaui s. eos vt
 facere qd minatus su. sic māt nē

vigilabo fr̄ eos. ut edificet et plan-
tem. **D**ei enī agricultura. dei edifi-
catio estis. **Q**uoniam mēs hāc temē i repro-
missiones iuxta iudeos et nostros
iudicantes. ī mille ānoꝝ igno-
putant esse opulende. **N**os autē
dicite ap̄lo. ego plātaui. apollo
rigavit. sed dō īcrementū dedit.
ysaia pphetate q̄ saluator edifi-
cator sepul̄ et domoꝝ cē memo-
ret ī p̄mo aduētū xp̄i spūalit̄
īplētā defendim⁹. et ī plētā ce p-
te nō ex toto. **Q**uā nē ī sperulo
videm⁹ et ī enigmatē. et nescim⁹
sunt oportet nos scire. **C**ū at ve-
nerit qd̄ pfectū est. tūc quod ex
parte est destruet̄. **A**ut itē ī sedō
īplēda credim⁹. qm̄ ī sua ma-
iestate dñs appebit. et subitū
uerit plēitudo genū. ut om̄s
isrl̄ saluus fiat. et nequaquē ex
parte p̄ singlos. sed sit dñs oīa ī
oibz. **Q**uāp̄ īfert ī diebz ill' nō
dicent vltm. patres comederūt vīā
acerbā. et dētes filioꝝ obstupuerūt.
et reliq̄. **H**ec ī explanationēbz q̄
thiel plen⁹ differim⁹ qm̄ inter
p̄tati sum⁹ illū locū. **F**ili hoīs.
qd̄ uob̄ et p̄ abo^{le} istī m̄t̄ fili-
os isrl̄. dicent aū. patres comede-
rūt vīā acerbā. et dētes filioꝝ
obstupuerūt. **P**rius ego d̄ dñs
si fuit adhuc her p̄bola ī isrl̄.
Quā oēs mee sp̄. **H**ic aīa p̄ls. s̄

et aīa filij mea ē. **A**īa q̄ petra-
uerit. ipsa moriet̄. **P**er que disa-
mortē nō facit dñm. sed p̄m̄.
Aīa em̄ que petrauit. ipsa mo-
riet̄. **H**oc qd̄ ī p̄nti loco disat̄
q̄ nequaquē p̄tis p̄m̄ metemū
offendit isrl̄. sed p̄p̄ne meruit
et fide ī xp̄m̄ post t̄p̄a multa
saluet̄. **E**t obseruādū q̄ p̄na
atq̄ p̄na nūa acerba dicant̄.
ut comedenti dētes obstupes-
cant et nō possint suauitate
eī sentire de quo di. gustate
et videte qm̄ suauis est dñs.
Quāq̄ s̄pturā nō ita ītelli-
git. ut rei vitas habet vīā acer-
bā comedit. **V**n̄ oēs lēti p̄u-
sa credentes. panē de celo descen-
dentē comedē nō p̄nt. s̄ obstu-
pescunt dētes eoꝝ. nō aboꝝ au-
steritate. sed vicio denat̄.

Et dñs veniūt dicit dñs
et feriā suae disponā domū
ī me et domū iuda pactū suae
testamentū nouū. nō s̄n pactū
pepigi aī p̄ibz v̄is ī die qm̄ co-
p̄hendi manū eoꝝ ut educerē e-
os de t̄ra egipti. pactū suae testa-
mentū qd̄ irritū fecerūt et ego
dn̄ata sū eoꝝ. si ego neglexi eos
dicit dñs. **E**t hoc erit pactū si-
ue testamētū ad feriā aī domo
isrl̄ post dies illos dicit dñs.
dabo legē meā ī visceribz sū
ī mente eoꝝ et ī corde coꝝ s̄n

et creas in deū. et nū erūt in
 in pīm. Et nō docebit vltia vlt
 q̄sp̄ fratre suū dices. cognosce
 dnm. Na om̄s sciet me a mīno
 eoz vsq̄ ad maxīm ait dñs. qz
 p̄p̄nabor mīq̄tati eoz nō memor
 es aplūs. Hoc testmō a p̄tus
 paulus siue q̄s aliū sc̄p̄ sit ep̄s
 tolā vsq̄ ē ad hebreos. dñesq̄
 dñs ep̄s eccl̄iastia vni ī p̄mo sal
 uatoris aduētū dīctū vniuersa
 p̄pleta. et nouū testm̄ hoc ē eu
 angelii successe veteri testa
 a quo lege littere in lege sp̄s cō
 mutata. vt oīa q̄q̄ sacrificia. et
 cōmūsiō et sabbatū sp̄ualit̄ cō
 plerent. Et at pactū pro testame
 to ponim̄. hebraice vitatis ē. licet
 testamentū recte pactū appellet̄.
 q̄a volūtas ī eo atq̄ testatō eoz
 qui pactū ieiunt et tinent. et n̄
 educta ē isrl̄ de t̄ra egipti. tan ta
 dei in p̄p̄lo illo familiaritas fuit.
 vt māu eū ap̄p̄hendisse. pactūq̄
 fecisse. qd̄ illi fecerūt n̄ritū. et ap
 terca dñs neglexit eos. Na aut̄
 in euāgelio post crucē et resur̄ec
 tiōz et ascensionē dare se pac
 tū. nō in tabulis lapideis. sed ī
 tabul̄ cordis carnalibz pollicet̄.
Quāq̄ sc̄ptū fuerit dñi testamen
 tū. ī mente credentiū ip̄m esse
 eis in deū. et ip̄s eos ēē illi in po
 pulū. ut nequaquā iudeos que

rāt mīgrōs. et t̄nditiones et mā
 data ihoīm. sed doceant̄ a sp̄u
 sc̄o. si tamē audire mēant̄. tē
 plū dei estis. et sp̄s dei h̄itat ī
 vob̄. Sp̄s at̄ spirat vbi vult.
 et diūsas h̄t grās. notitiaq̄ v
 niūs dei. om̄q̄ v̄tutū possessio
 est. Et hoc m̄q̄t fiet. qz p̄p̄nans
 ero mīq̄tati eoz. et p̄m̄ eoz nō
 recordabor apli. Ex quo per
 spiciū est s̄m̄ h̄ p̄erikopeis
 itelligēdā. sup̄iora in p̄mo itel
 ligēda saluatoris aduētū. quā
 do vterq̄ sibi p̄p̄s isrl̄ et iudas
 copulata ē. Bi aut̄ sc̄ripulū
 facit. q̄re dixerit disponā do
 mui isrl̄. et domui iuda pactū
 s̄l̄ testm̄ nouū. nō s̄c̄m̄ pactū
 qd̄ pepigi cū p̄rībz v̄ris. itelligat
 p̄mā eccl̄iaz xp̄i ex iudeis. et ad
 illos vēisse dñm saluatōrē. at
 qz dixisse. nō veni nisi ad oues
 p̄ditas dom̄s isrl̄. Et idip̄m a
 p̄lm̄ om̄ēorasse. vob̄ quidē op
 tebat p̄mū loq̄ verbū dei. sed
 qm̄ repellitis illud. et indignos
 vos ēēre vite. ete dū tūm ad ge
 tes. Nō enī oportebat dare panē
 filioz dare carnibz. Et qz filij pa
 tris in sua volentē suscipe nolu
 erūt. dedit oībz p̄tātē. ut q̄ ipe
 perit eū fiant filij dei. Hec
dicit dñs q̄ dat solē in lumīe
dici. ordmē lune et stellaz ī lu

mine noctis. qui turbat **mare**
 et sonat fluctus eius. **dominus** **creavit**
 nomen illi. **Si** cessauerit leges is-
 te siue statuta hec coram me dicit
 dominus. tunc et semini sit deficiet ut
 non sit coram me iustis diebus. **Et**
 in genesi principio legimus. sole in
 celo positum in luce diei. luna quod
 et stellas in noctis lumine. **Et** in
 psalmo. dies diei annuntiat vo-
 bum. et nox nocti indicat scientiam.
 quod iuste sibi dies nox quod succedat
 et homo magis rex et maxime ce-
 lestium astra non potest ordo
 mutari. et sonitus maris fluctus
 voluit ad litora. fragor quod
 gurgitis et undarum intumescere
 tum terribilis audit. nec potest
 terra perdere quod dei iussione precep-
 tum est. **Iuxta** illud. Terminum po-
 suisti quem non transgredientur. neque
 patens operie terram. **Pit** magis
semine **semine** et genus israel dominum erit volun-
 tate perpetuum. nec aliquando deficiet.
 leges autem hee. non mosaitice intel-
 ligende sunt sed constitutio ordinis na-
 ture. **In** prohemio iudeos si celi
 peribunt. et omnes qui vestimentum
 veterascent. et ad deum dicunt. tu autem
 idem ipse es. et amen tui non defici-
 ent. quomodo **semine** israel potest esse
 perpetuum. **Aut** enim peruntibus celis
 prebit et semini israel. aut si fuerit
 perpetuum. ergo nec celi peribunt.

et si scriptura metiri non potest
 et peritum sit celi. prebit ergo et
 semini israel. maxime autem et iacob allo-
 quitur ad filios. **Beate** et annuntia-
 bo vobis quod futurum sit in nouissimis
 diebus. **Quando** ergo dicitur. **Ergo** mundus
 esse cessabit. et alia fiet rerum dis-
 positio. **hoc** adiungit illis. **Et**
 tamen nostris mundum istum non esse pre-
 tium etiam euangelium demonstrat de-
 cernens. **Celi** et terra pertinebunt. **Et**
 ecce vobis scilicet in omnibus diebus usque
 ad consummationem seculi. **Dicamus** et
 aliter. **Quoniam** dum mundus iste fuerit
 semini israel et gentem iudaicam per-
 maneat. non in hiis qui non sunt
 creduli sunt. sed in hiis qui cum
 apostolis et per apostolos crediderunt. **Et**
 relique salue fient. **Heed**
 at dominus. si meturam potuerunt
 celi sursum. et investigari funda-
 menta terre deorsum. et ego ab initio
 universi semini israel preloquar que
 fecerunt dicit dominus. **Iuxta** hec di-
 cit dominus. **Si** eleuatum fuit celum
 super liminum. et si humiliatum pauimentum
 terre deorsum. et ego non repro-
 babo genus israel dicit dominus pro
 omnibus que fecerunt. **Nihil** in hoc
 loco distat hebraicum ab ediano
 ne vulgata. **Dicamus** per similitudinem
 hebraicum. **Si** meturam potuerunt
 initium celi sursum. et eorum alacritudo
 agnoscitur vel investigari funda-
 menta terre. et extrema eorum ratione

prehendi. Et ego mirabimini v-
niuersum semine israel propter omnia que fece-
runt dicit dominus. Quomodo illud impos-
sibile est ut celorum summities et e-
re fidamur noscamus: sic et hoc
impossibile erit ut ab initio vniuersi
sui semine israel. Si autem abiectio vni-
sui semine israel. ergo mensurabitur celo
et summities. et extrema finium.
hic silogismus et in euangelio texi-
tur. quoniam impossibile est copari-
t. Facilius camelus intrabit per fo-
ramen acus. quam diues intrabit in-
trabit in regnum celorum. Quod ei
illud fieri non potest. si nec hoc
fieri potest. Quod si hoc factum fuerit
ergo fiet et illud quod impossibile
putabatur. Errant ergo qui hunc locum
edisserunt aliter. ponentes et illud
testimonium quod potuerit petrus patrem fi-
lius ut duodecim legiones angelorum
adducere in suum auxilium. Hunc se-
sui lxx annorum transulerunt. dicen-
tes. In exaltatum fuit celum subli-
mior. et humiliatum pauperem fide-
deorsum. et ego magis non reproba-
bo semine israel dicit dominus propter omnia
que fecerunt. Quod si ita est reprobabitur
genus israel. Quomodo ei celum non potest
eo quod est esse sublimior. nec tamen huius-
modi esse eo quod est: sic et genus israel
nequaquam potest reprobari. Si vi-
derimus iudeos iuxta hebraicum
hoc testimonium gloriari. assensum

eis quod non sit abiectum vniuersum semine
israel. Neque enim omnes abiecti sunt. Huius-
modi qui finire increduli. **Agere dicitur**
veniunt dicit dominus et edificabitur ciui-
tas domino a turri ananehel usque ad
portam anguli. et eribit vltima me-
moranda. sui iuxta symachum summa me-
moranda. sui iuxta eam super colle goreb et
trabit goatha. sui iuxta lxx de electis
lapidibus. et omnem vallem ruinam. pro-
pter quod theodorus ipsum vbi posuit he-
braicum. phagarim et canezes. et
omnem aseremoth. quod melius legimus
asademmo. pro quod aquila suburba-
na in scriptura est usque ad torrentem te-
redon. et usque ad angulum porte
equorum orientalis. secundum dominum non euul-
set. et non destructus usque metrum.
Simile antiquorum in terra iudei regnum
christi capuit. iudei videlicet et multi
iudeizantes conantur ostendere turri
ananehel a porta anguli et colle
goreb. et goatha et valle faga-
ri. et omnem asademmo et torren-
te redon. et locum anguli porte e-
quorum orientalis. et ibi dicunt sac-
tuarum domini. id est templum esse ron-
dendum. manifestum quod in perpetuum. Quod
post captiuitatem temporibus zorobabel
et esdre non posse monstrare comple-
tum. transierunt ad christi tempora. quem in scri-
ptura mattheus in die dicit esse venturum.
ut aurea atque gemmata iuxta apo-
calypsum iohannis describat iherusalem in

h' sic spatio. hoc ē ab illo vsq; ad il-
lū locū edificet p' circuitū. suspiro
m'is sue h'at auriculā capuit. q' a
tūm anatoht. q' hodie appellatur
iēmie. tūbz ab iherlm ^{milibz} sepata. vsq;
ad torrentē cedron. q' scribi n' euā-
gelio. et est in valle iofaphat vbi
ortus erat in quo iudas proditor
tradidit saluatōrē. ciuitatis fun-
damēta iacent. **l**ectum inquit
sum⁹ in d'sc'ptibz ananahel filiū
salō patruele fuisse iēmie. cuius
emit agrū. et her ē tūris anane-
hel p' nūm videlicet litterā mediā.
ibi atq; ananahel filius sellū.
patruele tuus veniet ad te p' me-
diā in l'itaz. **I**n uocantes r' dñz sal-
uatōrē qui h' clauē dauid q' apert
et nemo claudit. qui claudit et
nēo aperit. **Q**ui signatū q' ysae
libz et om' pph'az aperuit. et adora-
uer' viginti q'tuor seniores tenētes
r'phazas q' solus potuerit d'ma
m'istia referare. aggrediam' edifi-
cā ciuitatis ad quā pphetias ser-
mo dirigit. glosa dicit it' de te a-
tas dei. et flum'is ipet' letificat
ciuitatē dei. **E**dificat' itaq; etiā
a tūris obediēcie sū grē. et donoz
dei. hoc em' m'p'etat' ananahel.
vsq; ad portā anguli. q' h'z vide-
at' m'ianū h'ē sublimē. q'dm tū i'
ista carne d'sistm'. rectā veritatē
līneā nō possū possidē. s' m' āgu-

lo stam⁹ et fractis līneis erit q'd ol-
tra finitū m'ēsure cōn' eā idē por-
tā anguli. sup' collē g'azith qui in
līgu mā vertit ant'icola aut' fa-
bies ut doceat nos aduenas eē atq;
p'gnos. et auitibz p'ruictes. **I**n ad
nouitatē v' noticiā dogmatū p'f-
simoz facile p'bere d'sensū. Et cir-
cūbit in q't g'azith pro quo m'p-
tat' sūt **lxx** p' g'ruū electis lapidi-
bz qui voluit sup' facie s're. et an-
gulari lapide d'stinguē d'icente
ap'lo petro. et ip' t'p' lapides vi-
ui sup'edificam' domos spūales.
sacerdotū scm'. offēntes spūales
hostias acceptabiles deo per ihe-
sū xp'm. **E**t oēm m'at' vallē pha-
gari. q'd m'et' ruīnā et tūceres
subaudit' circūbit. ut q'mq; nos
videam' in collibz. tamē sc'p' h'me-
am⁹ ruīnas. et d'sidē m' tūceres
et penitētes. **E**t d'icaz cū dauid.
q' tūcerē t'p' panē māducabā.
et potulū meū cū fletu m'istebā
v'n et iacētibz d'z. **N**ā q'd cadit nō
resurgit d'icaz dñs. **E**t vniūsa m'at'
sādē moth q'd nos v'lm' in regio-
nē mortis. vniū nomē in duo ver-
ba diuidētes. sādē q'd d'icaz i' gio
et moth q'd m'et' mortis. **I**n quo
aq'la s'nt suburbana siue arua.
et rura. **R**egio autē mortis regio
p'ad' est. et suburbana regio
luptatis. q' p'git vsq; ad torrentē

redon. ubi traditur dñs q̄ m̄t
pretat tenebre. Vide q̄nta heat
lora em̄a. et q̄ illud aplm̄ ut sit
fme macla et ruga i futo m̄ celest
ibz referuet. Audis angulos. an
dis scabrem. audis ruinas et ane
res et regione mortis et tenebra.
de tua v̄tute et i petm̄ti a ḡtari.
Deniq̄ seq̄tur. et usq̄ ad angulū
porte. et hic agulū ut nec vlla
vera ⁱⁱⁱ iusticia nec certa victoria
m̄ isto solo demonstrat. Ipe q̄ a
gulū porte q̄m̄ sit orientalis
vnde lumē i gredit. h̄ equozū
appellat. ut m̄dige nos debeat
rursu atq̄ certamine. et tandē a
dñō audire m̄eam. Ascendisti
equos tuos. eq̄tatio tu salus
i porta orientali. in porta qua
drigay sacrificatio dñi est. ut tr
nos p̄fectos orbitem. q̄m̄ dix
im̄ ad dñm. Curū decē mili
bz m̄lplex milia letancū. do
min⁹ i eis. Ihuismōi edificatio
que sup̄ fundamentū xpi posita ē
de qua loq̄tur et apls. Ut sapi
ens architecto fundamētū posui.
nequaquā destruit. s̄ m̄acbit i p̄pe
tū. Obscurū et diffinīa laci⁹
dissenda s̄ ut m̄ifesta breui⁹
pauram. **Cam 32**

Uerbū qd̄ f̄m̄ est ad iemā
a dñō m̄ āno decio sede
chie regis iuda. et ip̄e est ann⁹

- octauisdecim⁹ nabugodonosor.
- Ist⁹ exat⁹ regis babilonis obside
- ierusalem. et ieremias p̄ph̄a eū clau
- suo m̄ atrio carceris q̄ erat m̄ do
- mo regis iuda. Clauscat em̄ eū
- sederchias rex iude dicit. q̄t valli
- cinaris her dicit dñō dicit. Na
- solū verba s̄ et opa p̄phetat no
- bis. exēpla s̄ ad v̄tute. Poterat
- ieremias p̄spera nūciare. et regis
- sederchie ~~amiana~~ amiana. sed ma
- lebat deo magis obedire q̄ h̄oibz.
- et ei qui p̄ et aīaz et torp̄a p̄de i
- gehennā. q̄ illi q̄ tantū m̄ corpus
- h̄e potat p̄fate. Et h̄ ofidandū.
- q̄ decim⁹ ann⁹ erat sederchie regm̄.
- obsessa iā n̄lm̄. et gladio i fame
- ac peste ofupta. et captitate vici
- na. et tamē sederchias p̄stat m̄
- sentētia. et ex parte aliq̄ illis de
- m̄cia demonstrat. q̄ nequaquā aī
- carere. sed i vestibulo recludi iūf
- ferat carceris libeā videlicet custo
- dia ne posset effugē. Et nō om̄is
- iherlm̄ clausa munitiōibz pelut
- vnus carcer fuerit iherlm̄. Ipe
- ē ann⁹ octauisdecim⁹ regm̄ nabu
- godonosor. q̄ q̄to āno regis ioa
- thim cepit i perū. Q̄s at causa
- n̄ regis ista ē. cur loq̄tur ex dñi no
- m̄ne que ei fuerat i p̄ata. **E**ac
- ego dabo citatē istā m̄ manū regis
- babilonis. et capiet eā. et sederchias
- rex iuda nō effugiet de manū
- chaldeoy. s̄ tradet i manū regis ba

Bilomis. et loquitur eis eius cum ex-
illius. et oculi eius oculos illius
debuit. et in babilonē ducit sede-
chiam. et ibi erit donec visite eū
ait dñs. ¶ Si pugnauitis con-
thaldeos. nichil. prospera habebitis.
 Hec ergo causa ire regis. que pre-
 ter mediationem uirtutis. et tam uirbe
 thilm quam sedechiam regem dicit esse
 capiendum. quod grauius in suum
 eorum ora regis babilonia. lonitur
 humile atque captiuum cum potestatem
 regis isania. Grauior ei terror est.
 unde que timeas et ante irrepas-
 sione uobis quam penam sustineat
 natum. Et in babilonē inquit ducet
 sedechiam. et ibi erit. Quo lex in-
 stituit. et babilonē ingreditur. quia
 alteri iurati trahi. alteri uolunta-
 rie pergere. significat. Et ibi inquit
 erit. Verbum ponit ambiguum. ne uide-
 atur cruciatus et infamia prophetæ
 Et quod sequitur. donec visite eū ait
 dñs. et si pugnauitis aduersus chal-
 deos non prospera habebitis in lex non
 habet. Prudentem sententiam temperauit
 quod ad bonam et malam partem referri potest.
 Visitationem enim ut sepe dixi. et conso-
 lationem significat et supplicium.
 Et dicit ieremias. sum est omni
 dñi ad me dicens. Ene ananahel
 filius selli filii salom patruelis
 tui. quod hebraice dicitur doaah. uenit
 ad te dicens. Ene tibi ager meus

qui est in anathoth. tibi enim con-
 tit ex primogenito emptionis. Simili-
 ad ieremiam factum esse sermonem dei.
 nec scire poterat. nisi ipso indicante.
 ad quem factus fuerat. et prodicitur ei
 uerum sit ad eum ananahel patruelis
 suus. et possessionem agri quam
 suus fuerat delatum. esse autem ipsum
 locum in anathoth de suburbaniis
 que sacerdotibus per singulas tribus et
 ciuitates dabantur ex lege. Necli-
 citum erat possessionem de tribu in
 fine ad tribum. nec de familia ada-
 liam familiam. Unde et filie saphad
 accipiunt sortem inter fratres suos. pa-
 pueque suburbana sacerdotum nulli
 alii poterant uenditari usque ad an-
 num remissionis. nisi ei quod primogenitum
 sanguis expetebat. Uel ergo ad
 eum patruelis suus. et offert em-
 ptionem. que illi ex primogenito debetur.
 Ethelchias et selli fratres fuerunt
 mam. Ethelchie filius ieremias.
 selli ananahel. Ethelchias inter
 patres domini. ieremias filius mitas domini.
 Recteque altitudo domini. de parte domini
 nascitur. Sellum uero in lingua mea ue-
 nit pax sue pacifica. ananahel
 donum uel gratia dei. Nec mirabimur
 si pax iungatur et gratia. cum et apostoli
 cum epistolam habent principium sit. Gratia uobis
 et pax. Primum ergo pacem meremur dei.
 et post pacem nobis gratia nascitur. que
 non in possidetis. sed in donatur arbitrio est.

Defert aut emptione grā dei il-
 lū in pblimibz collocatū ē. ut quā-
 uis videat exelsy. tñ grā dei idē
 digeat. qđm cā tūro sepe cantat
 a spōso fianiel meq. id ē adelphi
osmā in hebraico dōda dē. Ergo nō
 fāthueho s̄ patruell foanet pa-
amels dicendū ē. fuisse iēmā vō
 filiū chelthie de sacerdotibz q̄ fuerē
 i anatoth in tra beniamy et vo-
 lumis h̄ testat exordū. **E**t
 vēit ad me anamel. fili' patru
 mei scđm verbū dñi ad vestibz
 sū attriū carceris et ait ad me.
posside sū eme agrū meū qui est
i anatoth in tra bēiamī. qz tibi
apetit hēditas. et tū p̄p̄quus vt
possideas sū emas. Qđ futurū
 p̄p̄ete vbi dñi nūaazat statim
 ope p̄pletū est. Vēit m̄q̄ ad me.
 anamel grā dei filiy patru mei.
 hoc ē filius patris. Vēit at m̄ ves-
tibulo carceris. Dixitq̄ ad me ea
 q̄ dñs ab eo dicēda p̄dixat. Iger
āt iste sacerdotal' q̄ empao atq̄
possessio iēmē deferēbat in ana-
toth ē. in tra beniamī. qđ prius
obediētiā. scđm filiū dexte sonat.
 et 2 se q̄ ei9 appetit emptionē
 i quo obediētia et vti dñi ver-
 sabant. p̄p̄mā lxx p̄p̄biteron.
 id ē seniore m̄p̄tati se qđ loco hu-
 it nō ducit. **I**ntellexi at q̄
vbi dñi cēt. et emi agrū ab ana-

nehel. filio patru mei qui est i
 anathoth et appendi argentū.
 stateres vii. et decē argēteos. et
 sc̄psi in libro. et signavi. et adhi-
 bui testes. et appendi argentū in
statera. et accepi libz possessionis
signati stipulatione. et rata et
signa fori foris. **P**uq̄ qđ ē erat. i
 ppe m̄cō sequēs. i si qđ dignū cū
 iam iāq̄ capiendū p̄habat ieru-
 salē. et dñes deducēdos eē capti-
 uos vl' gladio vl' fame et peste
 perituros. agrū i anatoth emē
 quē nō erat possessor. **I**ntel-
 lexi m̄q̄ vbi dñi cēt. et emptionē
 meā argumēto et vaticinio dñi
 coaptandā. **E**t idō anielū p̄cepto.
 ei9 vt emerē nec frustra ad me
 sup̄hacemōi re de fāy eē simonē.
Et appendi argentū x et vii
 ardos quos nos i stateres ver-
 tim9. Siclus at viginti h̄t obu-
los vt ezechielis extremo volū-
ne scribit. **E**mitq̄ p̄p̄ha decē et
 septē fidis. In quo nūo cōtāuit
 puer dñi dauid in die qua eruit
 eū dñs de manu dñi simioy et
 et de manu saul. et dixit. Diliga
te dñe fortitudo mea. dñs firmē
tū meū et refugū meū. et libator
m̄s. **I**deus m̄s. adiutor m̄s sp̄s
 bo in cū. p̄tector m̄s et cornu sa-
 lutis mee. **I**denazū numey eē
 m̄stici oñdit de taloga q̄ scripty
 fuit in tabul' lapideis digito dei

et dice ieiunij et ppiationis me-
sis septimi. **S**ep̄te q̄q̄ i quo ve-
nis ē sabbatism⁹ et req̄es cē sōm.
m̄ltis sc̄pturaz testimōijs oꝓro-
bam⁹. de q̄bz salte paucā posu-
sem. nisi otiosū eēt dōrē q̄ nota
sūt. **I**n hoc q̄ numero aꝓpheta
et sacerdote em̄t possessio. scri-
bit⁹ i libro atq̄ signat⁹. et
adhibent⁹ testes. argentūq̄ di-
ligent⁹ appendit⁹. vt oīa vendi-
tionis et emptiōis iura fuent⁹.
et sit certa possessio. stipulatio-
nibz. et spōsionibz roborata. **V**t
hoc audiat q̄ falsa testamēta
et iterdū nec testamēta quidē
sibi adhibitis testibz vendicare
conant⁹. **E**t dedi libz posses-
sionis baruch filio neri. fili
amasiē i ocul⁹ ananehel. patru-
elis mei. et i ocul⁹ testiu qui
sc̄pti erāt i libro emptiōis
i ocul⁹ oīm iudeoz q̄ sedebant
i atrio carceris. **Q**uāq̄ statū eēt
possessio relinq̄da p̄mo emēda
posteris. et ab eo emēda q̄ filios
nō hēbat. **N**eq̄ em̄ vxorē acce-
perat. tamē obediēs iꝓeno dñi
oīa rite celebrat. signatūq̄ li-
brū possessionis dat baruch filio
neri fili māasie. **B**aruch i m̄-
gna m̄a b̄ndict⁹ dī q̄ erat filius
neri q̄ mē lucerna mea dīcēte
ꝓph̄a. lucerna pedibz meis ver-
bū tuū. et lux sermōis meis ar-

dens. **V**erū q̄ baruch filius māa-
sie id ē factur⁹ et op̄is dñi. **A**mā-
uitam⁹ q̄ q̄ntis v̄tutū p̄uilegijs
discip̄ls baruch iēme m̄stra-
uerit dicēte dauid. **A**mbulās i
via i m̄aclata. hic m̄ m̄strabat.
Vn et helisens m̄ster helve pla-
cuit deo i tantū. vt post b̄nfla-
tionē m̄gri etiā duplicē sp̄m
mēret⁹ accipe. **H**oc dīco ad mo-
nitionē eoz. q̄ maloz hōm ab-
utunt⁹ m̄sterijs. et nō audent
abire quos male cōstīte norūt
sibi glutinō copulatos. **I**ndidit
āt libū baruch tāto et tali v̄b
vidēte ananehel. q̄ venderat
et testibz q̄ subsc̄pserāt. et quoz
nōia i emptiōis volumīe te-
nebant⁹. et i cōspū m̄gri oīm
iudeoz q̄ sedebāt i atrio carceris.
q̄ videliq̄ vel ad ꝓphetā venerat
cōsolandū. et studio t̄or̄is dei.
dñi v̄ba audire cupiebāt. **E**t
cep̄i baruch corā eis di-
cere. **H**ec dīcat dñs ex̄n̄tū. **D**e
isrl. **S**ume libros istos. libz q̄
nomis hūc signatū. et libz hūc
q̄ apti s̄. et pone illos i m̄asie
figuli. vt p̄manē possit diebz
m̄ltis. **H**ec ei dīcat dñs ex̄n̄tū
dñs isrl. **A**d huc possidebunt dñs
m̄ et agri. et v̄m̄ce i t̄ra hac.
fūctis quos p̄t̄is s̄mo narra-
uit p̄sentibz et vidētibz baruch

dom.

mistio p̄cipit. et discipulo nō ser-
 mōibz p̄ceptoris. fidei iubētis im-
 perio. ut assumat libros vni sig-
 natū. alter ap̄tū. que emptionū
 consuetudo huc vsq; seruatur. **utq;** i-
 tr̄secus clausū signacula cōtinet.
 H̄ legē cupiētibz ap̄tū volumē ex-
 hibeat. vtrūq; ponat in vase
 fictili. vtrūq; manē possint diebus
 multis. **firma** q̄ erat. et lōgo post
 tpe futura possessio q̄ tāta custo-
 dia seruabatur. ne vel foris emp-
 tionis libri positi paterēt capi-
 ne. **ut** h̄ humo p̄diti. humore
 t̄resoluerent. **hor** ac totū fit ut
 intelligant q̄ videbat iustū ha-
 bitandū iūm in possidendos a-
 gros. qd̄ licet absq; sermone iē-
 nne debuērūt intelligē. tū dñi
 s̄mōibz amonent. **Et** dñi ad eos.
her dicit dñs exatū dñs isrl̄
 adhuc possidebunt domū et a-
 gri et vinee in t̄ra ista. **hoc** est
 illud qd̄ iēmiās dudū dixerat.
 iherusalem verbiū esse dñi. **Et** idē
 emit agnū quē possessus nōcāt.
Et orauit ad dñm postq̄ tra-
 didi libruū possessionis baziach fi-
 lioneri dicens. **heu-heu-heu dñe**
dñs fili q̄ es dñe dñs. ecce tu fecisti
 celū et terrā in fortitudine tua
 mag. et in brachio tuo exten-
 siue excelsi. nō erit tibi diffi-
 le siue impale. cōfessū. **ut** iux-
 t̄ h̄ nichil apud tē est absconditū
 q̄ facis m̄iaz i milibz. et reddis

m̄iaz p̄m in s̄mū filiorū eorū
 post eos. **Fortissime** m̄q̄ magne
 potes. qd̄ hebraice d̄ gibbor.
 dñs exatū sū v̄tutū nomē ti-
 bi. magnū consilio. et m̄cōprehē-
 sibilis cogitatu. **Sū** oīi ap̄tū
 sūt sup oēs vias filiorū adam.
 siue hōim. ut reddas v̄manūq; s̄m
 vias suas. et s̄d̄m fructū adm̄
 uenionū suarū. **Post** emptionē
 agri iure celebratā. et post sen-
 tenciā dñi. quā pollin-
 tas ē. domos
 agros et vineas dei cap̄s posside-
 das orat̄ p̄ph̄a ad dñm. et dolore
 gemitibz exp̄mit dicens. **heu-**
heu-heu. dñe dñs. p̄ quo iux̄ t̄m
 tulerūt **o. on.** id ē qui es dñe
 dñs. iux̄ illud qd̄ moysi d̄. vade
 dic p̄plo isrl̄. q̄ est misit me. non
 quo nō sūt alij. **Et** aliud ē crea-
 toris ēē b̄nficio qd̄ subsistat aliud
 et iustitiae n̄a t̄ra. **laudat** deū. et
 ex creaturis p̄dicat creatore. **p̄**
 m̄iaz potētiā eā m̄iaz atq; iusti-
 tiā in omē hōim genū deuat vo-
 cabz. **Dehinc** t̄m̄it ad isrl̄. et p̄t̄a
 ei p̄stitit. celebrā s̄mōē describit.
Et post tāta b̄nficia dicit i m̄cō-
 res **h̄. f. m̄.** bonorū illiū clemē-
 tiā in amaritudinē p̄uocasse
 ita ut obidea t̄ ciuitas. et adij
 hostiū in ea fuit inuictus gladio
 fame et peste. **Ascripta** sit. **her** ac
 vniūsa p̄misit. ut cōsequēt illū

infret qđ in reprehensioe dñe sen-
tēte face videbat et tu dñs in.
dñe deus. eme agnū argento et
adhibe testes. nī vrbō data sit.
Iman9 chaldeor. hēc itē loq. tō
istius dñet perycopē. nūc ad
singla reitām. Tu fecisti celū et
terrā in fortitudine tua magna et
iohānes dñat de filio. oīa p p̄p̄
frā sūt. et sine ipso frā est nichil.
Hec est ei fortitudo dñi ap̄lo cōpro-
bante. xps dei v̄tis et dei sapiā.
Et in brachio tuo extēto siue ex-
celso. qđ vtrūq; p̄ciēt in diu
ē. hoc ut brachiū de quo psalms
loq̄tur. et brachiū dñi au reue-
latū. **Nō** erit tibi difficile dñe v̄-
bū. Que em apud hōines ī possi-
bilia sūt. ap̄ dñi possibilia sunt.
siue aū nichil absconditū. iux
illud psal magnū dñi dīctis. q̄te-
nebre nō obscurabūt a te. et
nox sicut dies illūiāb̄. **Et** fang
mīaz ī mīlibz. et reddis īm̄ q̄tā
patrū ī sūū filioz eoz post eos.
Grandis clemēcia creatoris. mī-
sērdiā suā ī mīlle gn̄atōes
extēdē. et iusticiā statū ī altā
gen̄atione demōstrē. Que tñ et
ipsa mīxta ē mīscdiē. **Nō** ei statū
pūm̄t delinq̄tes. sed expectat
penitēdīe. v̄t si liberi imitati
fuerūt parentū vicia. diu dilata
pena reddat. **Fortissē**. magne

potens. dñs extētuū. sū v̄tūtiū.
nomē tibi. **Ista** nōta potētiā
dñat creatoris. **Ceterū** p̄p̄nomē
dei p̄i est. qđ in euāgelio p dñz
reuelat. dīctē. **p̄i** reuelau
nomē tuū hōibz magnū et filio
et aude se q̄sqm dñi ī fere sēto.
et de illū iudiciō iudicā. **Et** ī
ōphensibilis cogitatu. quē nō op̄-
hendit cogitatio. Quō p̄t sūo op̄-
hendē. aū o cūli ap̄t sup omēs
filioz adā. **frustra** ergo hō putat
se dei celare noticiā. **Adp̄** infert
ut reddas v̄m̄tiūq; sū v̄tiā suā.
et sūm fructū adiuentiōnū suāz.
Hoc interdū pro mīia sapiā iudi-
cia eius iudicant. **Iusta**. dñe lo-
cū ap̄s plenū explicat. ad iō nō
Ignoras qm̄ begm̄tis dei ad pen-
tēciā te hortat. **Idē** autē di-
ciā tuā. et ī pēmites cor thesauri-
sas tibi tñā ī die me et reuela-
tiōis iusta iudicā de. **Qm̄** to ergo
senior v̄m̄dicta pēciā. ē. tanto
iustior ī silitudinē famo. q̄ dē
plagis amonit. nō pūm̄t ī
dūm̄a p̄seuerās ad extēmū tu-
bi mānē fluctibz obui tū ē. **Qui**
posuisti signa et portēta ī terrā
egipti usq; ad diē hanc. et ī istā
et ī hōibz. si tūgem̄ fecisti tibi
nomē sicut ē dīct her. et eduxisti
p̄lm̄ tuū istā de tñā egipti. ī
signis et portētis. et ī manu ro-
busta. et brachio extēto. et ī tūo
re magno. et dēdisti eis tñā hanc

quā iurasti p̄b̄z eorū. ut dāes
 eis terrā fluentē lacte et melle.
 Et ingressi sūt. et possederūt eā. et
 nō obediērūt vocatue. et i lege
 tua nō ambulauerūt. Quā q̄ mā
 dasti eis ut facerēt nō fecerūt. et e
 uenerūt eis vniūsa mala hec.
 Degenerali mīserīa spēnale. Et q̄
 quid p̄p̄ie p̄stiterūt i s̄c̄i. breui
 s̄mone p̄curat. Qui posuisti aut
 signa et portenta in t̄ra egypti q̄
 bz afflicti ē egypti vsq̄ ad diem
 hanc et in isrl' et in hōibz sine
 rigore. Hoc q̄ dī vsq̄ ad diē
 hūc. postioribz copulandū ē ut
 legam'. et in isrl'. et in iūctis mor
 talibz cotradictiua signa p̄sent
 hūc alie. signa atq̄ portenta
 nō solū in egypto p̄petrasti. s̄ vs
 q̄ hodie eadē tue mīserīe forti
 tudo saluauit p̄lm tuū. et vni
 uerso generi hūano creatoris sub
 uenit p̄tate. Et hoc nōndū q̄
 isrl' ab hōibz sepauit atq̄ terni
 gemis iuxta illd' filii p̄mogenit
 meū isrl'. Et fecisti tibi nomē
 sicut dices hec. Laudes inquit
 tue totū orbis s̄mone celebra
 bant. Et eduxisti p̄p̄z tuū isrl'
 de t̄ra egypti. pulchre dixit po
 pulū tuū. Eo em̄ tpe quo educt'
 ē dñs i p̄p̄ie seruiebat. Edux
 ist aut signis et portēis q̄bz
 p̄uicibat egypti. et i māu to
 busta et i brachio extēto et i
 timore magno. qm̄ mare rubrū

trāserūt p̄p̄lo i s̄c̄i hūc p̄buit. et
 et egypti o p̄p̄it exātū. Et dedis
 ti eis terrā hāc quā iurasti p̄b̄
 bz eorū ut dāes eis. abraā viz
 et ysaac et iacob. Ergo nō suo
 merito terrā p̄missiōis. s̄ p̄
 trā ampece v̄tutibz. Terrā flue
 tē lacte et melle. Nerdū em̄ pote
 rāt solidū cibū capere. sed melle
 et lacte nutrebant mīserīe. Vel
 certe melle et lacte rex om̄ v̄b̄
 tate et habūcia. Et ingressi sūt.
 et possederūt eā. statimq̄ int̄ pos
 sessionē et iobedienciā n̄ fuit
 madū. Oportet ei seruitutē. se
 ruitas negligētiā. negligētiā
 contēptū parit. Et nō obediēte
 māt vocatue. et in lege tua nō
 ābulauerūt. Frustra ḡ in bere
 mo p̄miserē dicētes. Quā quicū
 q̄ dñs p̄cepit faciem'. Nō ē in
 sponcione. sed i ope premiū ē.
 Ad retundendā eorū i p̄udenciā
 qui putāt hōmē oīa posse p̄le
 que se facturi ē pollicatē. Quā
 q̄ mādasti eis ut facerēt nō fe
 cerūt. et certe se facturos p̄m
 sere. Et euenerūt eis vniūsa
 mala hec. mala paciētibz iux
 dñi sententiā bona. qui reddit
 vniūsq̄ s̄c̄d̄m vias suas. . .
 Et munitiones et castra
 exstructe sūt adūsus ciuitatē.
 ut copiat. et v̄bs data ē in
 manū chaldeorū. q̄ p̄liant ad
 uersū eā a facie gladij et famis
 et pestilēcie. et quicūq̄ locut'

es acciderunt ut ipse tu cernis.
 et tu dicis in dñe deus. eme
 agrū argēto. et adhibe testes. nū
 vrbē data sit ī man⁹ chaldeorū.
 Idem? ānus erat regis sedechie
 Ita em̄ scriptū est. vbiū qđ fr̄m ē
 ad ieremiā a dño in āno decō
 sedechie regis iuda. Tūc exīta
 regie babilonis obsidebat ieru
 salē. et ieremiā ppha erat clau
 sus in attio carceris. Perte qđ nē
 dicit. ecce munitiones extructe
 sūt aduersū ciuitatē ut capiāt.
 et vrbē data ē ī man⁹ chaldeo
 rū. nec hāt quos vīcāt aut qđ
 capiāt. Jam em̄ gladio et fame
 et peste opusū sūt. et quēcumq
 dixisti videm⁹ eē p̄pleta. Quō
 ergo dicis ī dñe. eme agrū argē
 to. et adhibe testes. nū vrbē da
 ta sit ī man⁹ chaldeorū. Igit̄ nō
 rep̄hendit. sed interrogat nec tū
 sibi. qđ alijs vult discē qui sede
 bāt in attio carceris. Et forsitā
 tati rep̄hendebāt. quomō idē
 ppha. quē vērū nūc are credebāt
 et vrbē dicat eē capiendā. et a
 grū emat qđ possessur⁹.

Et fr̄m est vbiū dñi ad iere
 miā dicēs. Ecce ego dñs dñs vni
 se carnis. nūqđ ī difficile sūt ī
 possibile erit. aut abscondet⁹ a
 me oñe verbū. p̄pt̄a her dicit
 dñs. Ecce ego tradā ciuitatē istā
 ī manus chaldeorū. et ī man⁹
 regis babilonis. et capiet eam

Et veniet chaldei et ingredient
 p̄liātes. sū veniet chaldei aduer
 sū vrbē hant. et succendent eam
 igni. et oburent eā. et domos ī
 quay domatibz sacrificabant
 baal. et libabāt dñs alienieli
 bama ad irritandū me. Inf
 ribz leta subiūgit. et p̄mo cūso
 nē iām. captiuo p̄lo reditū pol
 licet. p̄mū qđ causas expōit of
 fensi et iusti furoris dei. ut qđ
 to maior culpa peccatū. tanto
 āplior ī p̄ctores elemētia crea
 toris. Ego inq̄t dñs dñs vni
 se carnis nequaquā cūctay gentiū.
 nec p̄li īstī. aut certe vt desīs
 crebro dice solēt. dñs abrahā. deus
 ysaac et dñs iacob. si dñs inq̄t vni
 uerse carnis vt et rōnalia. ībru
 ta aīaīaīa ip̄e fecisse credat. p̄
 em̄ qui p̄uidenciā creatoris vs
 qđ ad rōnalia p̄fiteant. brutat
 fortuitis casibz asserāt vel perire
 vel viuē. p̄pheticiq̄ sermo de
 clarat nichil eē qđ fugiat p̄uide
 ciā et sciēciā dei. qđ alia p̄pter se
 alia ī vsū hōm p̄creata. Nū
 qđ ī erit difficile dñi impossibile
 aut ēte abscondet⁹ a me oē vbiū
 et sup̄ vt dixim⁹ qđ apd hōmēs
 īpossibilia sūt apd deū possibilia
 sūt. Verbiū autē hic et ī mltis a
 līs locis pro rebz dēmi ampe.
 Quid est aut qđ factū est verbū

ap̄ta her dicit dñs. qđ ei p̄cesse
int vt causale diuisione poneret
dñs. p̄terea her dicit dñs. qđ
m̄q̄t tunc mee ē oīa regē. vniūsa
disponē. et reddē singulis iuxta
bias suas. idcirco ego tradā ciui
tate istā ī manu chaldeorū. et m̄
manū babilonis regis. i capiet
eā. p̄mū em vallat exercitū
et absente capiet nabugodonosor
sede thiasor dicit m̄ reblatha.
et ibi regi tradit. Et veniet m̄
qđ chaldei p̄hantes ad iū su v̄
bē hanc. Melius aq̄la qđ pro eo
qđ sc̄ptū est veniet. trāstulit.
eiseli sona hoc est ingredi
ent ciuitate. Neq̄ em absentes
erāt vt veniet. q̄ppe qđ n̄rū de
derāt i bēlin sicut sc̄ptura testat.
tūc exaais regis babilonis ob
sidebat i r̄m. ac deinde. eae mu
nitiones exstructe sūt ad iū su ciui
tate vt capiat. et vrbs data ē ī
manus chaldeorū. Quomō ḡ
veniet qui p̄ntes erāt. Iū qđ
obsidebat vrbe ingredientē iū
et capientē eā. et succendēt a ad
solū vsq̄ aburent. Verbu em he
braicū abiguitate sui. et ve
niet et ingredientē sonat. Et do
mos m̄ quaz domatibz sacri fi
cābāt baal idolo sydomiorū. et li
babāt dñs alienis libamīa ad
irritandū me. vt nō errore reli
gionis. sed p̄tentione qđā. et m̄

creatorē tuclia facē vident.
Quomō autē peritury scribit m̄
dus iuxta illd qđ sc̄ptū est. celū
et t̄ra p̄t̄n sibi. co qđ ī maligno
posita sit. et domus ipsa. et loca m̄
quibz flagitia p̄petrata sūt. iū dei
subiacent. Hūc qui p̄tenciose il
lud qđ sc̄ptū est locus m̄ quo cā
fixus ē dñs atq̄ saluator sp̄la
lit gomorra et egiptū vocat. ad
ipsa loca referant. Alij vō vniū
sū mūdū sub nōie egipti et go
morre significari putāt. vt ei
gomorra diuino igne deleta ē.
ita et mūdus dīno iudicio ē cō
demadus. Erāt em filij isrl̄. et
filij iuda iūgit suae soli facientes
mala ī om̄ibz meis ab adolesce
tia sua. Verbu hebraicū
aq̄la m̄p̄retatū ē p̄lyn qđ cō
iūctionē vniūtamē significat. sy
machū prima edicio et lex i theo
doro solos m̄p̄retat sūt. bēda q̄ppe
symachū v̄t edicio. **dislon** quē
et nos m̄ p̄ncipaz sc̄pta sumus. ut
dicerem iūgit. Dicam qđ p̄mū
iuxta hebraicū. Alij isrl̄ et filij iu
da iūgit facientes malū. **et m̄q̄t** de
et due tribz malū sine cessatione
fecerūt. et iūgit fuit eis ī p̄ssio o
pibz p̄seuerācia. Hī aut iūgit et
semp m̄ toto ip̄lo vbi est iusticia
sep̄terna. Porro iūgit l̄x qđ dīce
rūt soli facientes malū orit q̄stro.
nā et alie gētes eo t̄pe quo isrl̄
et iudas peccabāt malū nō fe
cerūt. qđ sic soluit. et habet

notitia dei. et recedit ab eo sola
pena in odio dei. Qui propter inedi-
li permissum. quod illo non vidente
et negligenter delinquit. Unde et da-
uid vir sanctus. qui commiserat in peccatis
in peccatis uxoris sue bethsabae.
agens postea penitentiam loquitur.
Tibi soli peccavi. et malum coram
te feci. id est in conspectu tuo. Item
qui iungit soli facientes malum. in
oculis et in conspectu meo ab ado-
lescencia sua. Quod sequitur. filii
israel. qui usque nunc exacerbat me
in opere manu suarum. dicit dominus.
in hoc non habet. in hebraeo additum est.
Qui autem ab adolescencia sua usque
ad presentem diem iungit delinquit.
ideo iusta sententia dei est. et mei-
to scriptum est. in ira. in furore et in
indignatione mea factum est in ciui-
tate haec. a die qua edificauerunt eam
usque ad diem istum. qua auferetur a con-
spectu meo. Si ex eo tempore quo ci-
uitatis iactum fuit fundamentum usque
ad hanc diem quam capta est. atque sumpta
est. solutaque de aspectu domini fuit sepe
in vicio. et indignatione contra se-
dominum provocauit. ubi est ut sepe iam
dixerim peritiorum quod est. **P**ropterea
liam inquit filiorum israel et filiorum iude
qua fecerunt ad mandatum meum pro-
uocantes. ipsi et reges eorum. prin-
ces eorum. et sacerdotes eorum. et prophete
eorum. viri iuda et habitatores iherusalem.
Quia supra dixerat in furore et in in-
dignatione factum est in ciuitate haec. a
die qua edificauerunt eam usque ad

diem istum. qua auferetur de conspectu
meo. et nullum gentilem ab eis per-
tato fuisse monstrauit. nunc per
partes enumerat reges et prin-
ces. et sacerdotes et prophetas eorum.
et uno cuncta sermone comprehendens
viri inquit iuda et habitatores ieru-
salem. Pulchreque non dixit. reges
mei. et principes mei. et sacerdotes
mei. et prophete mei. sed quod perma-
uerunt sacerdotes eorum. reges eorum.
et principes eorum. et prophete eorum.
Et viderunt ad me tergo et non
facies. iuxta illud quod alibi scrip-
tum est. duxerunt contra me scapulam.
recedentes. Qui enim peccat in medi-
ta reuertere in terram per quam funditur.
Quod viderunt tergo. ipso gestu cor-
poris indicat se negligenter commin-
te. **E**t hoc ait faciebant cum doce-
re eos diluulo. et erudire in mel-
lent audire. ut acciperent discipli-
nam. Fugatis erroris tenebris. et
omni idolorum cultu. mea sententia
confutata. cotidie corda eorum illumi-
nare cupiebam. et docere que recta se-
nt. ut libere seruaret arbitrium iun-
git et dicit. et nollet audire ut ac-
ciperet disciplinam. secundum. **E**t po-
suerunt ydola sua in domo in quam
uocatum est nomen meum ut pollueret
eam. Non solum eo tempore iudas posuit in
templo dei statuas idoli quam in e-
chielis principio legimus. Sed usque
hodie in domo dei. que in iherusalem
est. sunt in corde animarum credentium
posita ydola quam non uerum dogma
constituit. aut iuxta deuteronomium

adorat in abscondito. **N**efans
inquit qd templū dei estis. et sps dei
habitabit in vob. **E**t edificauerit
ecclesia. siue aras baal que sunt i
valle filhennom. vt inuaret fi
lios suos et filias suas moloch
pro inuaret in hebreo septu est
ebor. qd aqila et symachus in
dixerunt. lxx et theodonon offere
inestati sue. De valle filiorū
que hebraice dicitur gehēna supra
plem dicitur in qd subiacet sitae
fontibz et amemitate sui qd loca
vnguis est vplm puerit ad
luxuriā. quā ydolorū cultu seq
tur. **N**otandū qd qd are et eccle
sia hebraice sermone appellent
hamoth. ppe eos qui in samuel
et regū volūe qd significet hec ver
bi dubitat. **M**oloch ydolu am
montay ē. qd in regē vertitur
significat at septimo dīna qd nō
solū baal idolo. s; et moueb. tunc
tisq; demonibz in ipso loco ppe ser
uiunt. **Q**d nō inādam eis.
nec ascendit in cor meū vt face
ret abhominatiōē hanc et in per
tati deducet iudā. **P**rie tribz
iuda et bēiamī in fano baalis
et moloch deō nūl simlacha de
nerat. **P**aulos at aureos in
betel et dan decē tribz que appel
lant samaria ioseph et effraim
coluisse pspiciū est. **T**antiq; ma
li sunt qd a ppo factū est vt testet

deus se nūq; cogitasse nec asse
disse in cor suū q illi facturi fue
runt. **Q**uā at her anthropolopas nob
Et nē ppe istū her dicit dñs dea
istū ad ciuitatē hanc. de qua vos
dicitis q tradat i manu regis
babilonie i gladio et fame et i
peste. **S**icut spantibz auxiliū
imulū 4 humilitate fidetibz pphat
q subitenda sit iherlm 4 populi
lia iā qd capiendū est ante capti
uitatē gladio et fame et peste p
tenda sit peritura. **S**ic despanti
tibz et post subūsiōē nullā saluē expectatibz suū
scētiā. et despatio atq; humili
tas dei merent auxiliū. **A**ure ego cōgruabo eos deu
mūlio tūc ad qd electi eos i furo
re meo et in ira mea i manu
natione grandi. et reducā eos
ad locū istū. et habitare eos fa
ciā. **F**idēte. et erūtem in ppe m.
et ego eis in dēu. **E**t dabo eis cor
vnu et viā vna vt tinea me vni
i fia diebz et bñ sic eis et filijs
eor 4 post eos. **E**t feniā eis pactū p
pitemū. sū disponā testamentū
eternū. et nō desmā eis bñ facē
et timorē meū dabo i corda eor
vt nō recedāt a me. et letabor i
eis cū bñ eis fecero. siue et visi
tabo eos vt bene eis faciā. 4 placabo eos i iherlm i vte
toto corde meo 4 in
tota aīa mea.
saluē expectatibz suū
iherlm pollicet. vt et iherlm atq;
supbia iustā eos in iherlm i vte

auriculū pollicet. ut 2
osidēat atq; supbia
iustā sententiā

~~tate sui in fide in toto corde meo~~
~~et in tota anima mea.~~ Multi putant
hunc typum zorobabel filii sala thiel et
iesu filii iosedech sacerdotum magni
quoniam aggeus et zacharias prophete
ueri sub esdra sacerdote completi.
quoniam de edificatu est templum. et sub
neemia constructi muri per circuitum.
ut quos ante eiecerat in futuro et
in ira et in indignatione grandi de
iherusalem. et in toto orbe disperserat.
postea reductos habitare fecit et si
dent. et fuisse eos in populo dei. et
domum fuisse in deum eorum. et cetera
que scriptura ostendit. **Sed** quomodo
hoc possit illi tempore compleri ~~non~~
~~potest approbati.~~ **Quippe** quod lege
amus ~~habitare~~ eos facit ostendere. et
fecit eis pactum sepieternum. si dis
ponam illis testamentum eternum. per
tuis non potest approbati. **Quippe** quos
legimus et sacra narrat historia
non solum a vicinis gentibus. sed a persis
et macedonibus et egyptiis et
manissis sepe captos. et huc usque
seruire. Omnia ergo ad aduentum refer
uanda sunt saluatoris. quoniam modo et fidei
typus videmus expleta. et electio iuxta
apostolum reliqua salua facta est. et in
christo habitant ostendunt. et datum est
eis cor unum. iuxta illud quod scriptum est
multitudinis credentium erat cor v
num. et anima una. **Et** via magis una
illius qui dicit ego sum via et veri
tas et vita. **Ut** timeant me uniuersis
diebus. **Pro** natiui enim sapienter timor
domini. **Uniuersis** autem diebus. **Quod** si

uideris non oportet. de nostro populo am
piendum. cum et bene fuit et est et
erit. non solum in presentibus. sed et filius eorum pro
eius. **Nobis** enim pactum pepigit re
piternum. nec desinet nobis uultum
facere. **Quod** sequitur. et timore meum
dabo in corda eorum. ut non recedant a
me. **Per** liberos donat arbitrium. ut
tamen ipse timor qui tribuit gratiam per
maneat largitoris. **Cum** eis igitur
benefecero. letabor et gaudeam. in
iustitia uidelicet sua esse saluati.
Ubi et gaudium est in celis angelorum
super uno patre primas agere. **Et**
placabo magis eos in terra ista in ue
ritate. siue ut lex transiret in fi
de ut apostolus significat populum christianum.
cuius religio fides est. **In** toto corde
meo. et in tota anima mea. **Si**
dominus uerba sunt saluatoris recte cor
et anima eius credit. qui dicit ieuam.
gelio. potest habere ponendi animam
mea. et potestatem habeo iterum su
mendi eam. **Sim** autem ex persona dei
prius accipimus secundum illud intelligi
dum est. ne memineris uirga et sabba
ta uirga. et dies festos odit anima mea.
Quia hec dicit dominus. **pro** adduxi
supra populum istum omne malum hoc quoniam
sic adduxi supra eos omne bonum quod
ego loquor ad eos. **Et** possidebunt
agri in terra ista. de qua uos dicite
quod deserta sit. eo quod non remanserit
homo et iumentum. et data sit in ma
nu chaldeorum. **Agri** pecunia ementur

et scribent in libro. i. primum signum. et testes adhibebunt in terra beniamin. et in circuitu iherusalem. in ciuitatibus iuda. et in ciuitatibus montium. et in ciuitatibus caestribus siue sephela. et in ciuitatibus nageb. h. e. que ad austrum sunt. quia dicitur captiuitatem eorum ait dominus. **H**ec uix littera ligata in typo precesserunt post reditum de chaldeis. quando ad tyri regis imperium reuersus est populus in iudeam. tunc spiritualiter in christo et in apostolis uerius plenusque expletur. Tunc et homines et uimeta reducti sunt in ecclesiam. **I**uxta illud quod scriptum est. homines et uimeta saluos facies dominus. rationales animas et simplices. Tunc agri emphati sunt pecunia. ut facerem in nobis amicos de iniquo mammona. qui nos recipiet in eterna tabernacula. **E**t scriptum in libro. haue dubium quando uiuentium. Et impressum est signum uerum illi dominice crucis atque victoriae. Et testes adhibiti sunt milites et omnis sanctorum chorus. in terra beniamin ubi est dominus fortitudo. et in circuitu iherusalem in qua est uisio pacis. et eterna securitas. In ciuitatibus iuda in quibus est christi possessio uera. et in ciuitatibus montium. de quibus una est de qua dicit. non preueniamus abscondi in monte posita. Et in ciuitatibus caestribus. que hebraice appellantur sephela. ut de profundis atque de pres-

sens per caporum equalitate ad summam gradiam. Et in ciuitatibus que ad austrum sunt quod nageb hebreice transiit locum ubi est meridies et plena lux ueritatis. Cum autem hec omnia facta fuerint. implebitur quod scriptum est. **Q**uia ueritatem captiuitatem eorum ait dominus. de quo scriptum est. **A**scendebimus altum captiuitatem dixit captiuitatem. ac cepit siue ut apostolus ait dedit dona hominibus.

Expliat liber sextus amatoriis ieronimi presbiteri. per manus fratris hermanni de werdenborch alio de breidhhusen. Anno domini. m. d. xij. ad laudem domini. Cui sit laus honor et gloria in secula seculorum amen. **33. obijt**





